

**BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG**

*A TÁMOP pályázatok számviteli elszámolásának sajátosságai a
„Ceszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft.
gyakorlati példáján keresztül*

Belső Konzulens: Simonné Romsics Erika

Külső konzulens: Csermák Éva Ida

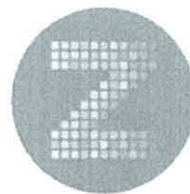
Huszics Nikolett

Nappali tagozat

Pénzügy és számvitel szak

Számvitel szakirány

2016

NYILATKOZAT

a szakdolgozat digitális formátumának benyújtásáról

A hallgató neve: **Huszics Nikolett**

Szak/szakirány: **Pénzügy és számvitel szak / Számvitel szakirány**

Neptun kód: **EG7QJC** A szakdolgozat megvédésének dátuma (év): **2016**

A szakdolgozat pontos címe:

A TÁMOP pályázatok számviteli elszámolásának sajátosságai a „Ceszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. gyakorlati példáján keresztül

Belső konzulens neve: **Simonné Romsics Erika**

Külső konzulens neve: **Csermák Éva Ida**

Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:

civil szervezetek, pályázati tevékenység, számviteli elszámolás, közhasznú, nonprofit, támogatások

Benyújtott szakdolgozatom **nem titkosított / titkosított**.

(Kérjük a megfelelő aláhúzni! Titkosított dolgozat esetén kérjük a titkosítási kérelem egy eredeti példányát leadni: a kérelem digitális másolatának a szakdolgozat digitális formátumában szerepelnie kell.)

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy nem titkosított szakdolgozatomat a főiskola könyvtára az interneten a nyilvánosság számára közzétegye. *(Kérjük a megfelelő aláhúzni!)* Hozzájárulásom - szerzői jogaim maradéktalan tiszteletben tartása mellett – egy nem kizárólagos, időtartamra nem korlátozott felhasználási engedély.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó és hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik a nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2016.01.04.

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2016.01.04.

.....
könyvtári munkatárs

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETÉS.....	3
2.	A CIVIL SZERVEZETEKRŐL ÁLTALÁNOSÁGBAN.....	4
2.1.	MIÉRT ÉPPEN „NONPROFIT”?	4
2.2.	JELLEMZŐ SZERVEZETI FORMÁI, GAZDÁLKODÁSUK.....	5
2.3.	A KÖZHASZNÚSÁGRÓL.....	9
2.3.1.	Közhasznúság ma	11
2.4.	A CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE, GAZDÁLKODÁSA	13
2.4.1.	A civil szervezetek bevételei.....	13
2.4.2.	A civil szervezetek kiadásai.....	16
2.4.3.	A bevételek, költségek számviteli elszámolása.....	18
2.5.	A CIVIL SZERVEZETEKRE VONATKOZÓ SZÁMVITELI SZABÁLYOK.....	18
2.6.	ADÓZÁSI SAJÁTOSÁGOK A CIVIL SZÉKTORBAN.....	24
3.	A PÁLYÁZATOK MEGJELENÉSE ÉS JELENTŐSÉGE A HARMADIK SZÉKTORBAN	29
3.1.	A PÁLYÁZATOKRÓL RÖVIDEN.....	29
3.1.1.	A pályázatok forrásai.....	29
3.1.2.	A támogatások csoportosítása.....	30
4.	A VIZSGÁLT „CSESZT REGÉLŐ” TÉRSÉGFEJLESZTÉSI KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT. BEMUTATÁSA	32
4.1.	FEJLŐDÉSTÖRTÉNETE	32
4.2.	A „CSESZT REGÉLŐ” KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT. LEGFONTOSABB ADATAI	33
4.3.	CÉL SZERINTI TEVÉKENYSÉGE.....	34
4.4.	PROFILJA, CÉLJAI, TEVÉKENYSÉGEI A PÁLYÁZATOK TÜKRÉBEN	34
4.5.	KÖZHASZNÚ JOGÁLLÁS A SZERVEZET ÉLETÉBEN	37
5.	MESTERSÉGEK TERE PÁLYÁZAT BEMUTATÁSA.....	39
5.1.	PÁLYÁZATI FELHÍVÁS ÉS MAGA A PROJEKT	39
5.2.	A PÉNZESZKÖZÖK KEZELÉSE.....	47
5.3.	A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE, FOLYÓSÍTÁSA, AZ ELŐLEG KEZELÉSE.....	48
5.4.	A BEVÉTELEK ÉS A PÁLYÁZATSORÁN FELMERÜLT KÖLTSÉGEK KEZELÉSE, ELSZÁMOLÁSA	57
5.4.1.	Az elszámolhatóság feltételei.....	57
5.4.2.	A bevételek kezelése.....	58
5.4.3.	Az elszámolható és nem elszámolható költségek köre.....	59
5.5.	AZ „ELKÜLÖNÍTETT NYILVÁNTARTÁS”.....	67
5.5.1.	Bizonylatok záradékolása.....	68
5.5.2.	Munkaszámok alkalmazása.....	69
5.6.	AZ ELLENŐRZÉSI RENDSZER.....	73
6.	ÖSSZEFOGLALÁS, ÉRTÉKELÉS	78
	IRODALOMJEGYZÉK	81
	ÁBRÁK, TÁBLÁZATOK ÉS KÉPEK JEGYZÉKE	84
	MELLÉKLETEK	85

1. Bevezetés

„Küzdeni csak akkor tudunk, ha van miért. Mert minden küzdelem áldozatokkal jár, s áldozatot csakis olyan célért tudunk hozni, amelynek értelmét előre látjuk.”

Müller Péter

Az elmúlt évtizedekben, különösen az Európai Unióhoz való 2004-es csatlakozás óta, egyre nagyobb teret hódítanak a civil szervezetek Magyarországon. Egyesületek, alapítványok sora alakul nemesebbnél nemesebb célok megvalósítása érdekében. A nonprofit szektorra vonatkozó gyakori jogszabályi változások azonban egyre nehezebbé teszik a kitűzött célok elérését.

Szakedolgozatom választott alanyának, a „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. útja sem volt kikövezeve. Számos megpróbáltatás elé állította az állam és a gazdaság. Az akadályok azonban arra valók, hogy legyőzzük őket, mely eddig nem okozott problémát a Nonprofit Kft.-nek, és remélem a jövőben sem fog.

Elhivatott célja, hogy szülőföldem, a zalai vidék gazdaságának fejlődését elősegítse, valamint a munkaerő-piacon támogassa a hátrányos helyzetűek foglalkoztatáshoz való jutását.

A cél elérése azonban nem egyszerű. Kevesen vannak, akik támogatják a civil szervezeteket, így az elképzelések az anyagi háttér hiánya miatt gyakran falakba ütköznek. Megoldást jelent azonban a pályázatokkal szerzhető anyagi támogatás.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás számos kaput nyitott meg a közért tenni kívánók előtt. Szakedolgozatom témájaként azért választottam a TÁMOP pályázatok által elnyert támogatások számviteli elszámolását, mert mindig is érdekelt, hogy mi zajlik a „színfalak mögött”.

Gyakorlati helyemen, a Könyvtet Gazdasági Tanácsadó Kft.-nél lehetőséget kaptam belelátni, miként is történik egy ilyen pályázat számviteli elszámolása, és mennyire összetett munka folyik a pályázatok hátterében. A dolgozatom során azt a képet szeretném visszaadni a civil szektor gazdálkodásáról, különösen a pályázatok szakmai lebonyolításáról, amelyet én kaptam gyakorlatom során.

2. A civil szervezetekről általánosságban

2.1. Miért éppen „nonprofit”?

Sokakban felmerült már a kérdés az évek során, miért vagyunk hajlandóak mi magyarok, Magyarországon egy idegen kifejezést elfogadni egy fogalom meghatározására, hisz történelmünk olyan vezéralakjai, mint Bessenyei György és Kazinczy Ferenc egy évszázadon át igyekeztek a sajátos magyar nyelv kialakításán, megújításán.

A köznyelvben persze számos meghatározás létezik a „nonprofit” szóra, köztük a közhasznú, civil, nem gazdasági szervezet, harmadik szektor kifejezések, mégis a „nonprofit” a legelterjedtebb meghatározása egy továbbra is nehezen megfogható jelenségnek, melyet a magyar jogrendszer nem is definiál.

Kézenfekvő előkeresni egy értelmező kézi szótárt vagy egy nagylexikont, ha egy szó definícióját keressük. Ezekben az irodalmakban mégsem találunk ilyen címszót, hogy „nonprofit”. Számos könyvben és honlapon találkoztam azonban a következő szókapcsolattal: „non-profit”, amellyel már közelebb kerültem a szó eredetére. A non latin szó ugyanis azt jelenti, hogy: nem, ne, semmi. A profit pedig, bár kevesen tudják, egy francia, de inkább német eredetű szó és hasznot jelent. Így válik egy alapjában véve pozitív jelentésű szó negatívvá.

Kérdést vet fel, hogy vajon a német nyelvterületen élők is a „nonprofit” kifejezést használják? A válasz: nem egészen. A német is használja ugyan a nonprofit szót, de a köznyelv mégis inkább a „*gemeinnützig*” kifejezést alkalmazza, amelynek jelentése: *közhasznú*. Ezt a gondolatsort továbbfolytatva merült fel bennem a következő kérdés: ezek szerint minden nonprofit szervezet közhasznú és minden közhasznú szervezet nonprofit? A választ a jelenleg Magyarországon hatályban lévő Polgári Törvénykönyv és Civil törvény adta, miszerint minden közhasznú szervezet nonprofit, visszafelé azonban ez már nem igaz.

A fentebb boncolgatott szó jelentéséről Kuti Éva a következőképpen vélekedik *Hívjuk inkább nonprofitnak* című könyvében:

„Mint ismeretes, a nonprofit szektor közkeletű definíciója (...) alapvetően negatív meghatározás. Nem azt mondja meg, hogy miről is beszélünk, hanem azokat a

jellegzetességeket próbálja megragadni, amelyek a nonprofit szervezeteket más szektorok intézményeitől megkülönböztetik.”¹

Magyarán adottak a feltételek, melyek alapján meghatározható, ki is vagy mi is az a nonprofit szervezet.

„Nonprofit minden olyan szervezet, amely...

- Intézményesült formában működik (jogi személy),
- független a kormányzattól (azaz nem állami tulajdonú),
- a gazdálkodás eredményét nem osztja fel,
- önszerveződésen, illetve öntevékenységen alapul (azaz nem törvényi előírás rendeli el),
- nem célja a közvetlen politikai hatalom megszerzése és gyakorlása, valamint egyházi, hitéleti tevékenység végzése.”²

2.2. Jellemző szervezeti formái, gazdálkodásuk

A Magyarországon jelenleg hatályban lévő Polgári Törvénykönyv (*továbbiakban Ptk.*) és Civil törvény 9 formáját különbözteti meg a civil szervezeteknek. Ezek a következők:

- Alapítvány
- Közalapítvány
- Egyesület
- Köztestület
- Szakszervezet
- Szakmai, munkáltatói szervezet
- Közhasznú társaság
- Nonprofit intézmény
- Egyesülés

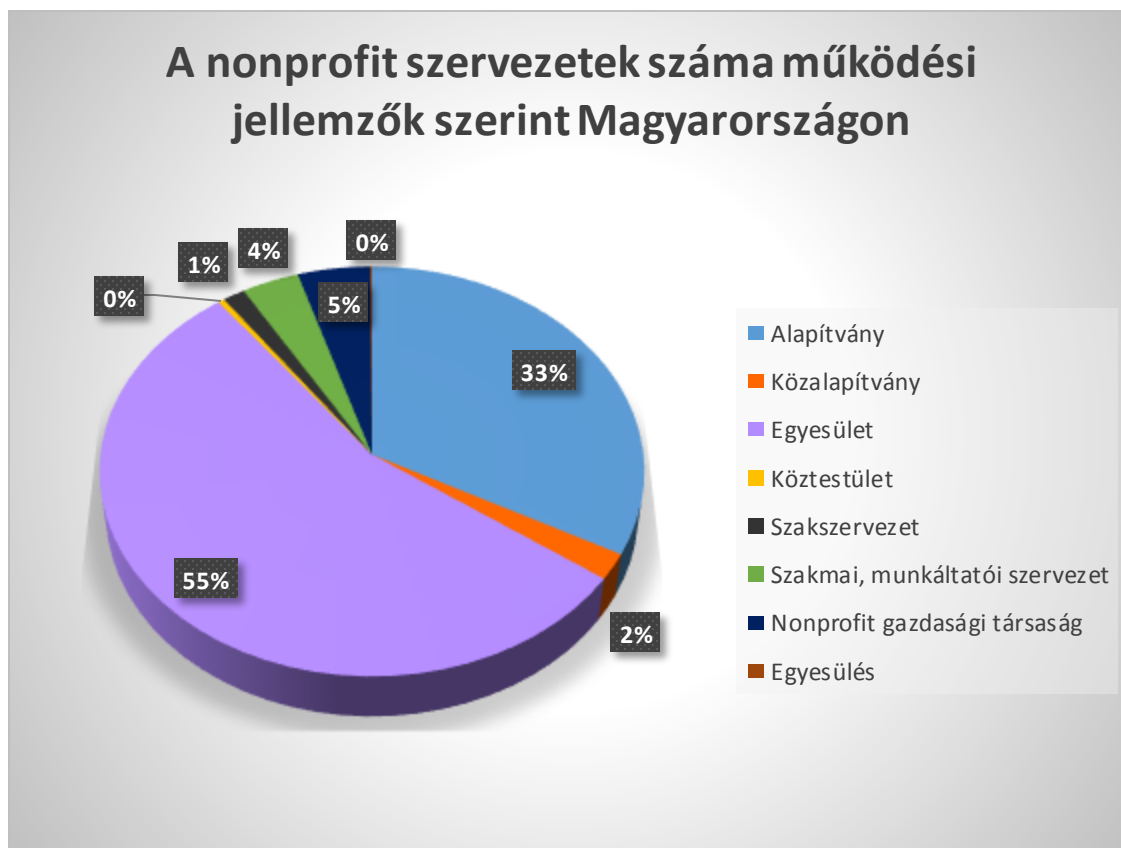
A fent említett civil szervezeti formák megoszlását Magyarországon a következő ábra fogja szemléltetni.

¹ Kuti Éva: Hívjuk talán nonprofitnak... Nonprofit kutatások 7. Nonprofit Kutatócsoport. Budapest. 1998, ISBN 9638139 02 1, p. 13.

² Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás (papír alapú dokumentum) 2014.09.13.

1. ábra: A nonprofit szervezetek megoszlása Magyarországon

Forrás: saját szerkesztés a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa alapján

Az adatok alapján megállapítható, hogy Magyarországon a legtöbb civil szervezet Alapítvány és Egyesület formájában működik. A továbbiakban ezt a két gyakran alkalmazott szervezeti formát fogom részletesebben is bemutatni.

Alapítvány

„Az új Ptk. rendelkezései szerint – mivel a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, mint fogalom megszűnt – alapítványt magánszemély és jogi személy hozhat létre alapítóként.”³

Az alapítványt alapítói okirattal lehet létrehozni, melyben az alapító egyoldalú nyilatkozatával rendelkezik az alapítvány nevééről; az alapítók nevééről, lakóhelyéről/székhelyéről; az alapítvány székhelyéről; az előzetesen meghatározott célokról, valamint az alapítvány ügyvezető testületként működő kuratórium alapításáról.

³ Bódi György (és mások): Változó civil világ, Kézikönyv civil szervezetek számára, 2. bőv. és átdolgozott kiad., Budapest: Wolters Kluwer Kft. 2014, ISBN 978 963 295 406 6, p. 48-49.

Az alapítói okiratot ugyan írásba kell foglalni, de ügyvédi ellenjegyzés vagy közokiratba foglalása nem szükséges. Az alapítvány saját vagyonnal rendelkezik, melyet alapításkor az alapítóknak rendelkezésre kell bocsátani.

Az alapítványok létrehozásakor nem fontos, hogy a létrehozás célja közérdekű legyen.

„Alapítvány tehát bármely törvényes, a jó erkölcsbe nem ütköző célra létrehozható, kitétel azonban, hogy a célnak tartósnak kell lennie. Az alapítvány ezen tartós cél folyamatos megvalósítására jön létre.”⁴

Azon korlátozáson, miszerint alapítvány nem hozható létre gazdasági tevékenység végzése céljából, az új Polgári Törvénykönyv sem változtat.

Az alapítványokkal kapcsolatosan, bár számuk országos szinten minimális, szeretnék kitérni a közalapítványokra is, hiszen szoros rokonságban van az alapítványokkal.

Az új Polgári Törvénykönyv a közalapítványra külön nem tér ki, ezért az eddigi szabályozásokat vesszük alapul ehhez a szervezeti formához. Ezt a hiányosságot azonban az is indokolja, hogy 2006. 08. 24.-től az Országgyűlés, a Kormány, a helyi és kisebbségi önkormányzat képviselő-testülete közalapítványt nem hozhat létre.⁵ Az ezt megelőzően alakult közalapítványokra az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény vonatkozik.

Egyesület

Mint az a Központi Statisztikai Hivatal (*továbbiakban KSH.*) adataiból összeállított fentebbi ábra is mutatja, a Magyarországon működő civil szervezetek több mint fele egyesület formájában tevékenykedik. Ennek oka pedig az, hogy a nonprofit szervezetek alapvető formájának tekinthető az egyesület, hiszen:

⁴ Bódi György (és mások): Változó civil világ, Kézikönyv civil szervezetek számára, 2. bőv. és átdolgozott kiad., Budapest: Wolters Kluwer Kft. 2014, ISBN 978 963 295 406 6, p. 52.

⁵ Pölöskei Pálné: Civiltörvény és a kedvezmények – adózási, számviteli szabályok, Budapest, Noviring Kft., 2012. p. 31.

„Az egyesülési jog mindenkét megillető alapvető szabadságjog, (...).”⁶

Vagyis minden embernek alapvető emberi joga, hogy másokkal egyesületet hozzon létre, vagy ahhoz csatlakozzon.

Az egyesületek működését továbbra is korlátozza a 2011-ben életbe lépett Civil törvény, valamint az új Ptk., mely ugyan újításokat hozott ezen szervezeti forma életében, alapjaiban azonban nem változtatta meg azt annak ellenére, hogy több mint 50 év telt el a két törvénykönyv hatályba lépése között.

Az 1959-ben hatályba lépett Ptk. a következőképpen definiálja az egyesületeket:

„Az egyesület olyan Magyarországon önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet, amely az alapszabályában meghatározott célra alakul, nyilvántartott tagsággal rendelkezik, és céljának elérésére szervezi tagjai tevékenységét. Az egyesület jogi személy.”⁷

Ezzel szemben a 2013.-ban hatályba lépett új Ptk. 3:63. §-a az egyesületek fogalmi meghatározásakor már nem tér ki az önkéntesség, és az önkormányzatiság alapelveire, mivel az önkéntességet magától értetődőnek, természetesnek tekinti, az önkormányzatiság pedig azért került kivételre, mert számos esetben erős feltételnek minősült, hogy a vezető tisztségviselők csak az egyesület tagjai közül választhatóak.

A 3:63. §-nál maradva megjegyzendő, hogy míg a régi Ptk. szimplán kijelenti, hogy egyesület gazdasági tevékenység céljára nem alapítható, joga gyakorlásához azonban végezhet gazdasági tevékenységet, addig az új Ptk. kiköti, hogy csak közvetlenül a működéséhez szükséges gazdasági tevékenységet folytathat. Ez a változás némileg szigorítást jelent az egyesületekre nézve.

A régi és az új Ptk. összehasonlítását követően érdemes kitérni a tevékenység végzésének korlátozó tényezőire, melyeket a Civil törvény taglal. Ezek a következők:

- a jog gyakorlása nem sértheti az Alaptörvényt, nem valósíthat meg bűncselekményt, vagy erre való felhívást, és nem sértheti mások jogait és nem korlátozhatja a szabadságát

⁶ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról, 3.§. 1. bekezdés

⁷ 1959. évi IV. törvény Az egyesület és a köztestület, Ptk.61. §⁸⁷, 1. bekezdés

- csak olyan tevékenység elvégzésére alapítható, amely nem ütközik az Alaptörvénybe és más törvény sem tilt
- fegyveres szervezet nem hozható létre, valamint olyan tevékenység megvalósítására sem alapítható, amely állami szerv saját hatáskörében ellátható közfeladat elvégzését biztosítja.⁸

Az egyesületek nagy népszerűségnek örvendenek annak köszönhetően, hogy nem túl szigorú feltételekkel, valamint legalább tíz személlyel, akik a létrehozásához szükséges alapszabályt együttesen elfogadják, létrehozható. A megalakuláshoz természetesen valamilyen célt is meg kell határozni. A KSH adatai szerint a következő három céltevékenység a legnépszerűbb Magyarországon a társas nonprofit szervezetek körében:

- I. Szabadidő, hobbi (24,6%)
- II. Sport (16,2%)
- III. Kultúra (13,0%)⁹

Az egyesületek különös formáira (például a szövetség, szakszervezet, párt) némileg eltérő szabályok vonatkoznak.

2.3. A közhasznúságról

A közhasznúság, mint kifejezés fontos mérföldköve a szakdolgozatomnak, hiszen a „Cseszt-Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. is közhasznú. Ennek kapcsán szeretnék kitérni a közhasznúság eredetére, kialakulására.

Közhasznú Társaság

„Közhasznú szervezet” vagy „Közhasznú Társaság”? A két megfogalmazás között jelentős különbség van: míg a „közhasznú szervezet” csak egy minősítés, addig a „Közhasznú Társaság (*továbbiakban Kht.*) egy valamikor létezett szervezeti formát takar.

Kht.-t Magyarországon 2007. július 1.-ig lehetett alapítani, ezt követően két évig nonprofit korlátolt felelősségű társaságként működhettek vagy nonprofit gazdasági

⁸ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról, 3.§. 2-5. bekezdés

⁹ https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpg004.html, letöltve: 2015.10.26

társasággá alakulhattak át, legvégső esetben megszűntek. 2009. június 30-ával ugyanis ez a cégforma teljesen megszűnt Magyarországon.¹⁰

Bár ezt a szervezeti formát eltörölték, továbbra is szükség volt ilyen minősítéssel működő cégekre.

A közhasznúság rendszere

A Civil törvény hatályon kívül helyezte az 1997. évi CLVI. törvényt, mely szerint beszélhettünk közhasznú és kiemelkedően közhasznú jogállásról. Kiemelkedően közhasznú az lehetett, aki valamely közfeladat ellátására szerződést kötött az önkormányzattal vagy állami szervvel. A rendszer 2011. december 22.-ével egyfokozatú lett, így a kiemelkedően közhasznú szervezeteknek járó kedvezmények már minden közhasznú szervezetet megilletnek.

A közhasznú tevékenység és közhasznú jogállás

A közhasznú szervezetek kapcsán különbséget kell tenni közhasznú tevékenység és közhasznú jogállás között. A Civil. törvény értelmében közhasznú tevékenység alatt egy közfeladat részének vagy egészének az elvégzését értendő, és ezt a tevékenységet a létesítő okiratban célként meg kell határozni.

Közhasznú jogállású az a közhasznú tevékenységet végző szervezet, amely:

- a törvényi feltételeknek megfelel,
- megfelelő erőforrással rendelkezik,
- megfelelő társadalmi támogatottsággal rendelkezik.¹¹

Ahhoz, hogy a közhasznú jogállást egy szervezet megszerezhesse és/vagy megtarthassa, az előbb felsorolt tevékenységeket a megelőző két évben folyamatosan végeznie kell, amellet, hogy ezt a létesítő okiratában meghatározza.

„Közhasznú szervezetté minősíthető a Magyarországon nyilvántartásba vett – létesítő okiratában megjelölt közfeladat teljesítésére irányuló – közhasznú tevékenységet

¹⁰ Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel, 1. előadás (papíralapú dokumentum) 2014.09.13.

¹¹ Agócs Gergely (és mások): Civil szervezetek kézikönyve – jogszabályok magyarázata nem csak civil szervezeteknek, Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN 978-963-08-5243-2, p. 95.

végző szervezet, amely a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik (...).”¹²

2.3.1. Közhasznúság ma

A Civil törvény hatályba lépésével közhasznúság rendszere egyfokozatúvá vált. Jelenleg közhasznú szervezetté az a civil szervezet vagy egyéb olyan szervezet minősíthető, amelyre vonatkozóan a közhasznú jogállás megszerzését a törvény lehetővé teszi, illetve amelyet

- Magyarországon vettek nyilvántartásba,
- létesítő okiratában megjelölt közfeladatot teljesít, közhasznú tevékenységet végez,
- kielégíti a társadalom és az egyén közös szükségleteit
- ehhez megfelelő erőforrásokkal rendelkezik,
- megfelelő társadalmi támogatottsággal rendelkezik.¹³

A közhasznúság feltételeinek megértéséhez értelmezni kell az egyes fogalmakat, illetve a fogalmakhoz tartozó paramétereket.

Elsőként a közfeladat és a közhasznú tevékenység fogalmát szeretném tisztázni annak érdekében, hogy pontosítsam a közhasznúság feltételeit.

„közfeladat: jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is.”¹⁴

¹² 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról, 32.§. 1. bekezdés

¹³ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfő Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 57.

¹⁴ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról, 2.§. 19. bekezdés

„közhasznú tevékenység: minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.”¹⁵

A két definíció egymásra épül, mivel lényegében a közhasznú tevékenység magát, a közfeladat ellátását jelenti. Ahhoz azonban, hogy közhasznúak lehessünk ennél többre van szükség. A felsorolásban szó esett megfelelő erőforrásokról és megfelelő társadalmi támogatottságról. Ezekhez a meghatározásokhoz már pontos paraméterek is tartoznak.

Megfelelő erőforrás rendelkezésre állása alatt azt értjük, hogy az előző két lezárt üzleti évben a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- átlagos éves bevétel meghaladja az egy millió forintot,
- egymást követő két év összes adózott eredménye nem negatív, tehát pozitív vagy nulla,
- a személyi jellegű ráfordítások – a vezető tisztségviselők juttatásai nélkül – eléri az összes ráfordítás egynegyedét.¹⁶

A megfelelő társadalmi támogatottság feletti rendelkezés, akárcsak a megfelelő erőforrással való rendelkezés, az előző két lezárt üzleti évet érinti. A következő feltételek közül szintén legalább egynek teljesülni kell a közhasznúság megszerzéséhez:

- a szervezet számára kiutalt SZJA 1%-ának összege elégi a közhasznúsági mellékletben szereplő korrigált összes bevétel 2%-át,
- a két év átlagában a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek és ráfordítások eléri az összes kiadás felét
- a közhasznú tevékenység teljesítését két év átlagában legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti.¹⁷

¹⁵ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról, 2. §. 20. bekezdés

¹⁶ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 58.

¹⁷ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 58.

Fontos a felsorolt feltételeken kívül, hogy a közhasznú tevékenységi körök, és az e tevékenység keretében végzett feladatok a szervezet társasági szerződésében rögzítve legyenek.

2.4. A civil szervezetek működése, gazdálkodása

„ A civil szervezet a létesítő okiratában meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonával önállóan gazdálkodik, civil szervezet elsődlegesen gazdasági-vállalkozási tevékenység folytatására nem alapítható.”¹⁸

A Civil törvény tehát kimondja, hogy elsődlegesen gazdasági tevékenység végzésére civil szervezet nem alapítható. Ahhoz, hogy alapvető célját meg tudja egy szervezet valósítani valamilyen forrásra, bevételre van szüksége, hogy költségeit, ráfordításait meg tudja finanszírozni.

2.4.1. A civil szervezetek bevételei

A civil szervezetek bevételeinél különbséget kell tennünk alaptevékenységből és vállalkozási tevékenységből származó bevétel között. A különbségtétel nem egyszerű, hiszen egy jogszabály sem mondja ki konkrétan, hogy mi számít cél szerinti (más néven közhasznú) tevékenységnek, és mi vállalkozási tevékenységnek. Egy adott tevékenységet tekinthetünk „A” szervezetnél cél szerinti tevékenységnek, míg „B” szervezetnél már vállalkozóinak minősül.

A civil szervezetek nincsenek kötelezve arra, hogy közhasznú tevékenységeiket ingyen lássák el, arra viszont már szabály kötelezi őket, hogy ne nyereség-szerzés céljából végezzék ezt a tevékenységet. Tehát a bevételeik álljanak arányban a költségeikkel. Azok a tevékenységek pedig, amelyek nélkül is ellátható lenne a cél szerinti tevékenység, tehát profitot termelnek a civil szervezet számára, azok a vállalkozási vagy kiegészítő tevékenységek.

¹⁸ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról, 17. §. 1. bekezdés

A szervezet számára kötelező a létesítő okiratában előzetesen leszögezni, hogy mi számít alaptevékenységnek és mi minősül vállalkozási tevékenységnek, mert a későbbiekben e szerint kell alkalmazniuk az adózási, számviteli és egyéb szabályokat.

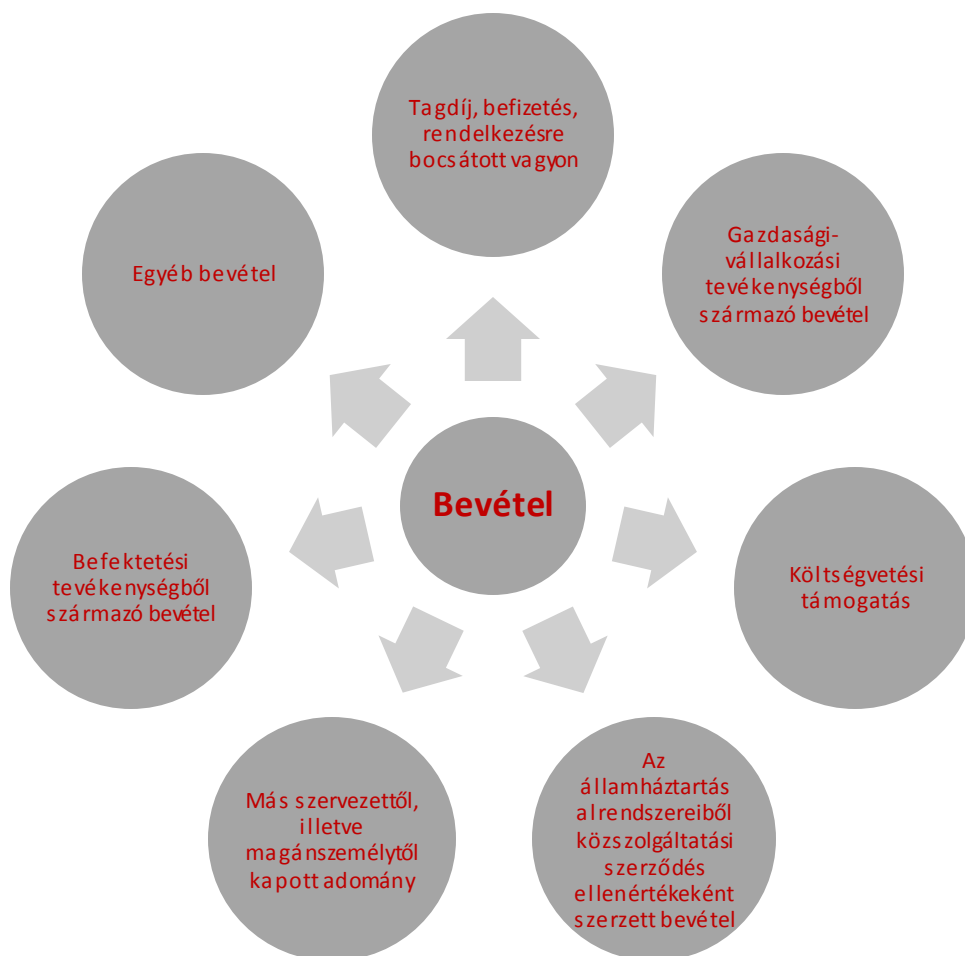
Gyakran előforduló probléma a civil szervezetek megalakulásakor, hogy nem tudják pontosan meghatározni, milyen vállalkozási tevékenységet fognak az alapítást követően végezni, hiszen ezt a körülmények (társadalmi, politikai, gazdasági helyzet) hozzák magukkal. Az alaptevékenységet azonban a szervezet alapítóinak pontosan ki kell jelölnie, ugyanis (mint már korábban említésre került) civil szervezet vállalkozási tevékenységre nem alapítható, a megalakulásnak célja a köz szolgálata.

Megalakuláskor tehát arra kell figyelni, hogy elsősorban az alaptevékenység kerüljön meghatározásra, minden más pedig vállalkozási tevékenység. A társasági szerződés módosítására bármikor van lehetőség, így nem csak a vállalkozási, de az alaptevékenysége is bővíthető a civil szervezetnek.

A civil szervezetek bevételeinek csoportosítása annak forrása szerint

2. ábra: A civil szervezetek forrásszerzésének módjai

Forrás: saját szerkesztés

Az előbbiekben sikerült különbséget tenni bevétel és bevétel között. A következő ábra alapján szeretném konkretizálni, hogy pontosan milyen bevételei lehetnek egy civil szervezetnek.

Bár az ábrám nem arányosítja a civil szervezetek bevételeit, szeretném megjegyezni, hogy a legfontosabb ezek közül a bevételtípusok közül tagdíj, befizetés, rendelkezésre bocsátott vagyon. Tagdíjról egyesületek esetén beszélhetünk, az alapítótól kapott befizetések, valamint az alapító által rendelkezésre bocsátott vagyon az alapítványnál jelenik meg.

A gazdasági-vállalkozási tevékenység szolgáltatás nyújtáson keresztül valósul meg, hisz a civil szervezeteknél nem valósul meg effektív termelés.

A költségvetési támogatásoknak több fajtáját is megkülönbözteti a Civil törvény, ezek a következők:

- pályázat útján kapott támogatás
- az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból származó, a költségvetésből juttatott támogatás
- az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől kapott támogatás
- az adózó által, a személyi jövedelemadó (továbbiakban: SZJA) meghatározott részének felajánlásából származó bevétel¹⁹

Ez utóbbi az úgy nevezett SZJA 1%-os támogatást takarja, amely specialitása a magyar jogrendszernek. Az adózó rendelkezik róla, úgymond felajánlja adományként egy

szervezet számára, mégis az állam által elengedett bevételnek minősül, mivel ennyivel kevesebb kerül az állam kasszájába. Ezen gondolatmenet alapján a támogatást nem a magánszemély, hanem az állam adja a költségvetésből.

1. kép: SZJA 1%

SZJA 1%

Forrás: <http://nonprofitmedia.hu/>

„adomány: a civil szervezetnek – létesítő okiratban rögzített céljaira – ellenszolgáltatás nélkül juttatott vagyon, áru, illetve nyújtott szolgáltatás”²⁰

Beszélhetünk ezen kívül tartós adományozásról, amelynek alapfeltételei az adomány definíciójában foglaltakkal megegyeznek, itt azonban az adományozásnak legalább három évig fent kell állni és évente azonos vagy növekvő összegben át kell utalni az adományozott összeget a szervezet számára.

2.4.2. A civil szervezetek kiadásai

A civil szervezetek költségei, ráfordításai a bevételekhez hasonlóan a következőképpen oszlanak meg:

- alaptevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek
- gazdasági-vállalkozási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó költségek

¹⁹ 2011. évi CLXXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról 19. § 1. bekezdés

²⁰ 2011. évi CLXXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról 2. § 1.

- a civil szervezet szerveinek, szervezetének működési költségei (ideértve az adminisztráció költségeit és az egyéb felmerült közvetett költségeket), valamint a több tevékenységhez használt immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása
- egyéb költségek²¹

Akárcsak a vállalkozásoknál, a civil szervezeteknél is különbséget kell tenni költségek, ráfordítások között a következőképpen:

3. ábra: A költségek, ráfordítások hierarchiája

Forrás: saját szerkesztés

A közvetlen költségek a civil szervezetek hivatásából adódóan a cél szerinti tevékenységgel kapcsolatosak. A probléma a közvetett költségekkel van, ezeket a tevékenységhez közvetlenül nem köthető kiadásokat évente meg kell osztani az árbevétel arányában alaptevékenységgel kapcsolatos és kiegészítő tevékenységgel kapcsolatos kiadásokra. ²²

²¹ 2011. évi CLXXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról 19. § 2. bekezdés

²² Mit kell tudni a civil szervezetek számviteléről? – A civil szervezet költségei, ráfordításai. In: HVG Számvitel és Adó 2016, 2015. július, Különszám, p. 18.

2.4.3. A bevételek, költségek számviteli elszámolása

Számviteli szempontból elkülönítetten kezelendők a civil szervezetek bevételei és kiadásai is. Ez a következőképpen néz ki egy kettős könyvvitelt vezető civil szervezet egyszerűsített éves beszámolójának eredmény-kimutatásában:

2. kép: PK-142-es nyomtatvány (részlet)

Az egyszerűsített éves beszámoló eredmény-kimutatása <small>(Adatok ezer forintban.)</small>									
	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele									
2. Aktivált saját teljesítmények értéke									
3. Egyéb bevételek									
- tagdíj, alapítótól kapott befizetés									
- támogatások									
- adományok									

Forrás: saját szerkesztés PK-142-es nyomtatványból

Ahogy a PK-142-es nyomtatvány (a kettős könyvvitelt vezető civil szervezetek beszámolóját és közhasznúsági mellékletét tartalmazó nyomtatvány) eredmény-kimutatásának fejlécén is látható, az eredménykimutatás összes sorát meg kell bontani alap- és vállalkozási tevékenységre, majd összesíteni kell ezt.

2.5. A civil szervezetekre vonatkozó számviteli szabályok

A nonprofit szervezetek számvitelét alapvetően a Számviteli törvény, vagyis a 2000. évi C. törvény szabályozza, így elsődlegesen e szerint kell eljárni. A törvény azonban különbséget tesz az egyes formák közt.

„A nonprofit gazdasági társaságok vállalkozónak minősülnek, így rájuk főszabályként a könyvvitel és a beszámolás tekintetében a számviteli törvény előírásai az irányadók.”²³

Ezzel szemben az alapítványokat és az egyesületeket a törvény egyéb szervezetnek minősíti, így ezekhez külön kormányrendelet, a 224/2000. kormányrendelet is alkalmazandó. Ezek a szervezetek az általuk végzett tevékenység, az éves összes bevételük nagysága és a könyvvezetésük módja alapján az alábbi beszámolók valamelyikét kötelesek elkészíteni:

- egyszerűsített beszámoló
- egyszerűsített éves beszámoló
- számviteli törvény szerinti éves beszámoló az egyéb szervezet választása alapján

Az egyéb szervezetek előnye abban rejlik, hogy a többi civil szervezettel ellentétben választhatja az egyszerűsített beszámolót. Természetesen ennek is megvannak a feltételei.

„**Egyszerűsített beszámolót készíthet** értékhatártól függetlenül az egyéb szervezet,

- ✓ amely csak alaptevékenységet folytat, vagy
- ✓ amelynek az alaptevékenységből, valamint a vállalkozási tevékenységből származó (ár)bevételeinek
- ✓ együttes összege – két egymást követő évben, évenként – az 50 millió forintot nem haladja meg.”²⁴

Az egyszerűsített beszámolót a civil szervezet egyszeres könyvvezetéssel tudja alátámasztani.

Amennyiben az egyéb szervezet összes bevétele meghaladja az egymást követő két évben a fentebb említett összeget, akkor egyszerűsített éves beszámolót köteles készíteni.

Egyszerűsített éves beszámolót vagy számviteli törvény szerinti éves beszámolót az a civil szervezet köteles készíteni, amely:

- kettős könyvvitelt végez

²³ Mít kell tudni a civil szervezetek számviteléről? – Számvitel a civil szervezeteknél. In: HVG Számvitel és Adó 2016, 2015. július, Különszám, p. 15.

²⁴ Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 2. előadás (papír alapú dokumentum) 2014.10.04.

- nonprofit gazdasági társaság, ezáltal vállalkozónak minősül
- egyéb szervezet, de vállalkozási tevékenységei révén az összes bevétele két egymást követő évben meghaladja az 50 millió forintot
- jogszabályi előírás: közhasznú minősítéssel rendelkező civil szervezet, közalapítvány
- illetve fenn áll a lehetősége annak, hogy valamely civil szervezet saját döntése alapján ezt válassza. ²⁵

Amennyiben a kettős könyvvitelt vezető civil szervezet egyszerűsített éves beszámolót készít, köteles a Civil törvény szerinti kiegészítő mellékletet is elkészítenie hozzá.

„A kiegészítő mellékletben be kell mutatni:

- a támogatási program keretében végleges jelleggel felhasznált összegeket támogatásonként,
- a támogatási program keretében visszatérítendő (kötelezettségként kimutatott) összegeket támogatásonként,
- a szervezet által az üzleti évben végzett főbb tevékenységeket és programokat.”²⁶

A Számviteli törvény szerinti éves beszámoló készítésekor alapvetően el kell készíteni a fent említett Kiegészítő mellékletet, hiszen része az éves beszámolónak, az egyszerűsített beszámolót készítőknél azonban nem kell ezzel bajlódni.

Sajátossága a magyar jogrendszernek a közhasznúsági melléklet, amelyet a Civil törvény szerint minden civil és egyéb szervezet köteles elkészíteni és beszámolóval egyidejűleg attól függetlenül, hogy a közhasznú besorolás alá tartozik-e vagy sem.

„A közhasznúsági mellékletben be kell mutatni:

- a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket,
- ezek célcsoportjait és eredményeit,
- a közhasznú jogálláshoz szükséges adatokat, mutatókat,

²⁵ Mit kell tudni a civil szervezetek számviteléről? – Számvitel a civil szervezeteknél. In: HVG Számvitel és Adó 2016, 2015. július, Különszám, p. 15.

²⁶ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 184.

- a vagyon felhasználását (ezt a 2014-es évről már nem kell!),
- a közhasznú cél szerinti juttatásokat,
- a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás összegét, és az abban részesülő vezető tisztségek felsorolását.”²⁷

A beszámolót és a közhasznúsági mellékletet a civil vagy egyéb szervezet legfőbb döntéshozó szervének kell jóváhagynia. Amennyiben könyvvizgálatra kötelezett a szervezet, könyvvizsgálói jelentést is csatolni kell hozzá, mely tartalmazza a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását. Az elkészült beszámolót, közhasznúsági mellékletet és adott esetben könyvvizsgálói jelentést az adott év mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig letétbe kell helyezni és közzé kell tenni akár csak a vállalkozásoknál.

A következő ábra a fentebb leírtak összefoglalását tartalmazza kiegészítve az egyes beszámolófajták részletezésével.

4. ábra: A civil szervezetek által beadható beszámolók fajtái és azok részletezése

Forrás: saját szerkesztés

²⁷ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 185.

A civil szervezetnek a képviseletre jogosult személy által aláírt beszámoló és közhasznúsági melléklet kapcsán nem csak letétbe helyezési és közzétételi kötelezettsége van, hanem saját honlap működtetése esetén ott is meg kell jeleníteni a szervezetnek, valamint biztosítani kell ennek folyamatos megtekinthetőségét. Ezt a civil szervezetnek legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó beszámoló közzétételéig biztosítani kell a honlapján, vagyis a 2014. évi beszámolót a szervezet 2018. május 31.-éig kell megjelenítenie.²⁸

Amennyiben a közhasznúsági fokozattal rendelkező civil szervezet bármely okból kifolyólag nem teljesíti beszámolási kötelezettségeit, a bíróság a közhasznú jogállását megszünteti.

A civil szervezeteknek a hitelesített beszámolót és közhasznúsági mellékletet, attól függően, hogy elektronikusan vagy papír alapon kell-e benyújtania, a határidő lejártáig el kell juttatnia az Országos

3. kép: Bíróság logója

Bírósági Hivatalnak. A hivatal a postai vagy elektronikus úton beérkezett dokumentumokat közzéteszi az általa vezetett országos névjegyzékben, mely

a <http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/civil-szervezetek-nevjegyzeke-kereses> weblapon megtalálható. Ezen kívül a honlap biztosít tájékoztatást a civil szervezetek számára a beszámolóval kapcsolatosan is.

Forrás: <http://birosag.hu/>

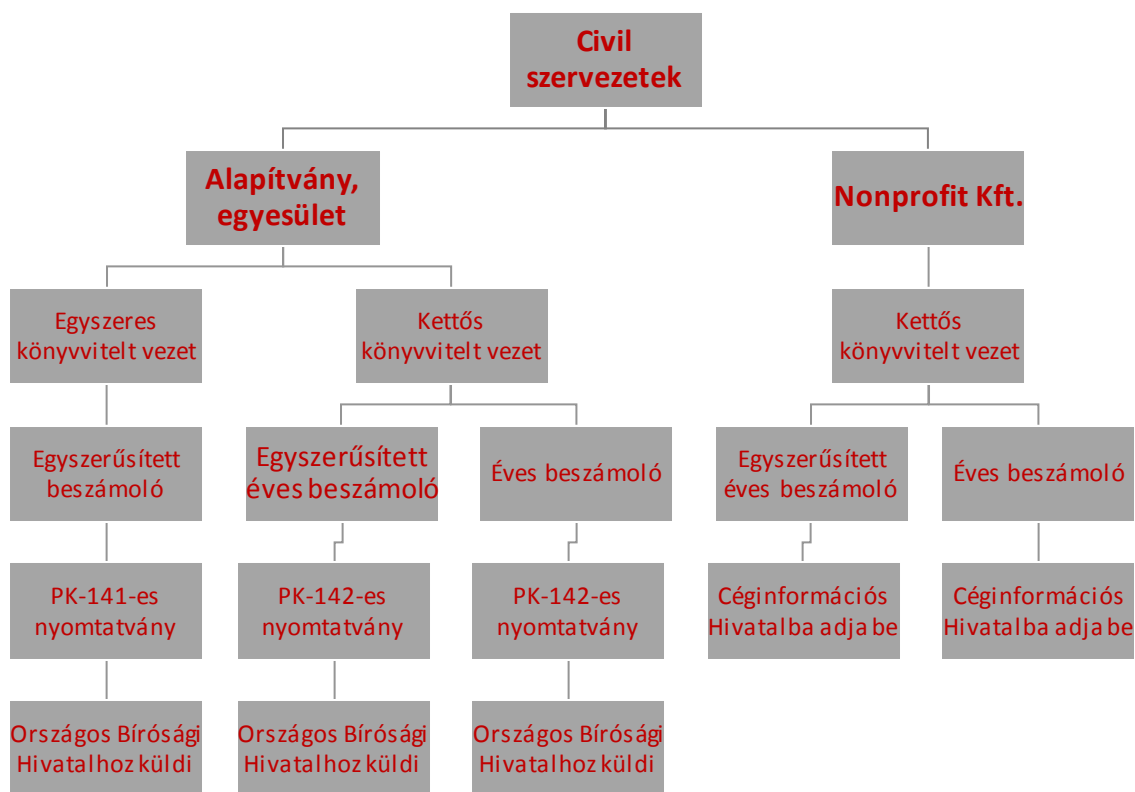
A fenti szabály alól azonban kivételt képeznek a nonprofit korlátolt felelősségű társaságok, a Polgári Törvénykönyv ugyanis nem tér ki külön a szervezetek ezen formájára, így azokra mindenben a gazdasági társaságra vonatkozó előírásokat kell alkalmazni. Ez azt vonja maga után, hogy míg az alapítványok és egyesületek a beszámolójukat az Országos Bírósági Hivatalnak nyújtják be, addig a nonprofit kft. a vállalkozásokhoz hasonlóan a Céginformációs Központba küldi az elfogadott egyszerűsített éves vagy éves beszámolót.

²⁸ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 194.

A civil szervezetek beszámolási kötelezettségének sajátossága, hogy nem egyforma formanyomtatványt töltenek ki a benyújtáskor. Azok a szervezetek, melyekre alapvetően a Civil törvény vonatkozik (egyesület, alapítvány), a joganyagban előírt formanyomtatványt kötelesek benyújtani az Országos Bírósági Hivatalnak, míg a nonprofit korlátolt felelősségű társaságok, melyek beszámolási kötelezettségét a Számviteli törvény szabályozza, az e joganyagban meghatározott beszámolót kötelesek benyújtani a Céginformációs Központnak. A következő ábra az eltérő beszámolási kötelezettséget szemlélteti a szektorban:

5. ábra: A civil szervezetek beszámoló-készítésének rendszere

Forrás: Saját szerkesztés

2.6. Adózási sajátosságok a civil szektorban

Mivel a Civil törvény nem tér ki a nonprofit szervezetek adójogi szabályozására, így ezt a 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről tartalmazza, akárcsak a többi gazdálkodó adózásával kapcsolatos rendelkezést.

Elterjedt az a nézet a civil szervezetekkel kapcsolatban, miszerint adómentes tevékenységet folytatnak. Ez az állítás részben igaznak mondható, hiszen civil szervezetek számos adó- és járulékkedvezményre, mentességre jogosultak:

- társasági adómentesség a létesítő okiratban meghatározott alaptevékenység után
- társasági adókedvezmény a vállalkozási tevékenység után
- kedvezmények, mentességek a helyi adókötelezettség szintjén
- illetékkedvezmény
- vámkedvezmény
- egyéb kedvezmények²⁹

Habár különféle kedvezmények illetik meg a civil szervezeteket az állítás mégsem igaz, hiszen ugyanúgy vonatkoznak rájuk az egyes adótörvények.

A civil szervezetek bevételei többféle forrásból származhatnak, mint például:

- * adománygyűjtés
- * pályázatok
- * cél szerinti tevékenység végzése
- * vállalkozási tevékenység.³⁰

A bevételszerző tevékenységek során fontos kérdés, hogy mely esetekben köteles a szervezet általános forgalmi adót (*továbbiakban: áfa*) felszámítani és számlát kiállítani, hiszen a civil szervezetekre is vonatkozik a 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról, mely a következőképpen definiálja az adóalanyiságot:

²⁹ dr. Bódi György (és mások): Változó civil világ Kézikönyv civil szervezetek számára, 2. bőv. és átdolgozott kiad., Budapest: Wolters Kluwer Kft. 2014, ISBN 978 963 295 406 6, p. 327.

³⁰ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 91.

„Adóalany: az a jogképes személy vagy szervezet, aki (amely) saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére.”³¹

Az adóalany meghatározásában szemet szűr, hogy akkor vagyunk alanya az áfának, ha gazdasági tevékenységet végzünk. De mi számít gazdasági tevékenységnek?

„Gazdasági tevékenység: valamely tevékenység üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres jelleggel történő folytatása, amennyiben az ellenérték elérésére irányul, vagy azt eredményezi, és annak végzése független formában történik.”³²

Vagyis akkor vagyunk alanyai az áfának, ha olyan tevékenységet végzünk, melyért ellenértéket kérünk. Az adó általános mértéke az adó alapjának 27 százaléka.

A civil szervezetek azonban kötelesek az alapítói okiratukban cél szerinti tevékenységet meghatározni, melyet nem minden esetben végeznek ellenérték fejében. Ilyen esetben nem esnek az Általános forgalmi adóról szóló törvény (*továbbiakban: Áfatörvény*) hatálya alá.

Az Áfatörvény 85. §-a általánosságban nevez meg olyan közérdekű tevékenységeket, melyeket ha az egyesületek, tagok részére nyújt a szervezet adómentesnek minősít. Másik lehetőség, hogy a civil szervezet közszolgáltatóként végez el meghatározott feladatokat, melyek szintén adómentesnek minősülnek.

„A törvény szempontjából közszolgáltatónak minősül:

- az egyesület, a civil társaság, az országos sportági szakszövetség az alapszabályban megjelölt tevékenysége tekintetében,*
- az alapítvány az alapító okiratban megjelölt tevékenysége tekintetében,*
- az általuk fenntartott intézmény az alapító okiratában megjelölt tevékenység tekintetében,*
- a közhasznú nonprofit gazdasági társaság az alapító okiratban, a társasági szerződésben megjelölt tevékenység tekintetében,*

³¹ 2007. évi CCCVII. törvény az általános forgalmi adóról, 5. §. 1. bekezdés

³² 2007. évi CCCVII. törvény az általános forgalmi adóról, 6. §. 1. bekezdés

- *a közhasznú civil szervezet az alapszabályban (alapító okiratban) megjelölt közhasznú tevékenység tekintetében.*³³

Amennyiben tehát egy civil szervezet cél szerinti tevékenységei között szerepelnek a következő szolgáltatások (illetve ezekhez szorosan kapcsolódó termékértékesítések), akkor ezeket végezheti adómentesen:

- humán-egészségügyi ellátás, sérült- vagy betegápolás, sérült- vagy betegszállítás
- szociális ellátás (étkeztetés kivételével)
- gyermek- és ifjúságvédelem (étkeztetés kivételével)
- bölcsődei ellátás (étkeztetés kivételével)
- köz- és felsőoktatás, illetve egyéb oktatás és az ahhoz kapcsolódó óvodai, diákotthoni és kollégiumi ellátás (kivétel étkeztetés)
- sportolással, testedzéssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtás, kivétel az uszoda- és strandfürdővel kapcsolatos szolgáltatás, sportesemény megtekintés, illetve sportolást szolgáló ingatlan(rész) bérbeadás
- népművészeti, népi iparművészeti és iparművészeti termékek kiállítása, vására és bemutatója során megvalósuló szolgáltatások.³⁴

Az Áfátörvény XIII. fejezete szerint az adóalany választhatja az alanyi mentességet is, amennyiben az éves árbevétele nem éri el a tárgyévben a 6 millió forintot. Ebben az esetben a számlákon nem számít fel általános forgalmi adót, ugyanis nem köteles áfát fizetni, ugyanakkor nem vonhat le előzetesen felszámított forgalmi adót sem.

Alanyi mentesség választása esetén nem kell adóbevallást készíteni és nem kell nyilvántartani az áfát sem. Kivételt képeznek természetesen azok az esetek, amikor a szervezet nem járhat el alanyi adómentes adózóként. Például tárgyi eszközt értékesít, külföldről vesz igénybe szolgáltatást és a többi.

³³ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 94-95.

³⁴ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 95.

Léteznek azonban olyan tevékenységek, melyek sajátos jellegükre való tekintettel alapvetően adómentesek, de van lehetőség arra is, hogy az adóalanyiságot válasszák. Ilyen tevékenység például az ingatlan bérbeadása és értékesítése.

Nem kell továbbá áfát fizetni a tagdíjak után sem, valamint adómentesek a közcélú adományok és a támogatások.

Fontos kérdés még az áfával kapcsolatban mikor kell és mikor nem számlát kiállítani. Az Áfátörvény szerint mindenféle értékesítésről kötelező számlát kiállítania a civil szervezetnek, kivételek azonban itt is vannak:

- ✓ ha adómentes közérdekű tevékenységet végez, ekkor azonban számviteli bizonylat kiállítása kötelező számla helyett
- ✓ ha a vevő, aki nem adóalany és nem jogi személy, a 900 ezer forintot meg nem haladó ellenértéket készpénzben teljesíti, nem kér számlát, ekkor viszont nyugta kiállítása kötelező

A civil szervezetek ugyanúgy alanyai a társasági adónak, mint más vállalkozások, itt azonban meg kell vizsgálni, hogy a szervezet végzett-e vállalkozási tevékenységet, illetve, hogy közhasznú jogállású-e. A civil szervezetek (ahogy a dolgozatban már említésre került) külön gyűjtik a vállalkozási és a cél szerinti tevékenységből származó bevételeiket. A szabály pedig az a társasági adót érintően, hogy csak vállalkozási tevékenység során elért pozitív adóalap után kell társasági adót fizetni. A közhasznú és a cél szerinti tevékenység tehát a társasági adó szempontjából adómentes.

Az adóalap megállapításához az adózás előtti eredményt kell korrigálni a Társasági adó törvényben meghatározott tételekkel, melyek csökkenthetik, illetve növelhetik az adóalapot. Ez egy általános szabály, mely minden szervezetre vonatkozik.

A Társasági adó törvény azonban rendelkezik speciális szabályokkal is a korrekciókat illetően, amennyiben a szervezet közhasznú jogállással rendelkezik.

„Közhasznú civil szervezetek esetén:

- *CSÖKKENTENI kell az adózás előtti eredményt a vállalkozási tevékenysége adózás előtti nyereségének 20%-ával,*
- *NÖVELNIE kell az adózás előtti eredményét*

- ha az adóév utolsó napján **adótartozása van** a nem a vállalkozási tevékenységhez kapott teljes juttatás összegével (önkormányzati adótartozás is beleértendő!), vagy
- ha **nincs adótartozása**, de a vállalkozási tevékenység bevétele meghaladta a kedvezményezett mértéket, akkor a juttatás meghatározott hányadával (a kedvezményezett tevékenység értékét meghaladó vállalkozási bevétel és az összes bevétel hányadosával).³⁵

A tényleges adóalap és adó meghatározásakor szintén fontos tényező, hogy a civil szervezet közhasznú-e.

„Ha a szervezet **rendelkezik közhasznú jogállással**, a vállalkozási tevékenység eredménye és az előzőekben tárgyalt adóalap-módosító tételek figyelembevételével kialakult adóalap csak egy úgynevezett „köztes” adóalap, melyből **a tényleges adóalapot a kedvezményezett vállalkozási tevékenységre eső jövedelem kiemelése után kapjuk meg** (erre a nem közhasznúaknak nincs lehetősége).³⁶

Ha nem rendelkezik közhasznú jogállással két eset lehetséges:

- a) Társasági adó fizetésére kötelezett, melynek mértéke 10% 500 millió forintig, afelett 19%.
- b) Nem kell társasági adót fizetnie az alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek, ha a vállalkozási tevékenységéből elért bevétele legfeljebb 10 millió forint, és ezzel egy időben nem haladja meg az adóévi összes bevételének a 10%-át.

³⁵ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfó Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 161.

³⁶ Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfó Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 161.

3. A pályázatok megjelenése és jelentősége a harmadik szektorban

Szakdolgozatom elején, a civil szervezetek bevételeinél szó esett arról, mely forrásszerzési lehetőségei lehetnek egy nonprofit szervezetnek. A bevételek (leszámítva a vállalkozási tevékenységből származó bevételeket) mind támogatás formájában keletkeznek a szektorban. Dolgozatom témája a pályázat során megszerzett források számviteli elszámolásának sajátosságai. A téma bevezetéseként szeretném a pályázatok elméleti hátterét is bemutatni, melyekkel a következő pontokban foglalkozok is.

3.1. A pályázatokról röviden

A pályázat lényegében egy olyan meghatározott formában elkészített dokumentum, amely által a pályázó saját elképzeléseinek megvalósításához külső forrást tud bevonni a szervezet gazdálkodásába. A pályázatok kapcsán minden alkalommal pénzügyi támogatásról beszélünk.³⁷

Pályázatot minden bejegyzett civil szervezet benyújthat, bár egyes pályázatok kiírásánál előfordul, hogy egyéb kritériumoknak is meg kell felelni a pályázáshoz.

3.1.1. A pályázatok forrásai

Magyarország az Európai Unióhoz való 2004-es csatlakozásával kiszélesítette a pályázati lehetőségeket, amely a civil szervezetek életére is kihatott. Ennek kapcsán a támogatások forrás alapján a következőképpen csoportosíthatóak:

I. Állami (kölségvetési) forrásból származó támogatások

„kölségvetési támogatás: az államháztartás alrendszerei terhére nyújtott pénzügyi vagy nem pénzügyi juttatás, amelyet a támogató nem elsősorban ellenszolgáltatás ellenében, de konkrét program megvalósítása vagy meghatározott időszakban a támogatott szervezet működtetése érdekében nyújt.”³⁸

³⁷ Lambertné Katona Mónika – Közösségi (EU) pénzügyek: A pályázatok típusai és a pályázati struktúra hazánkban [papír alapú dokumentum] 2014.12.02.

³⁸ 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról 2. § 15. bekezdés

Ezen támogatásokat kétféleképpen lehet igénybe venni:

- közvetlen igényléssel és
- pályázati úton

Közvetlen igénylés esetén nem alakul ki versenyhelyzet a pályázók között, mivel ha a pályázó megfelel a támogatás feltételeinek, akkor automatikusan megkapja a támogatást. Pályázati út esetében azonban komoly verseny alakul ki, hiszen csak a célra szánt keretösszeg erejéig lehet pályázni a támogatásért.

II. Európai uniós forrásokból származó támogatások

Az Európai Unió források esetén is két csoportot különböztetünk meg:

- közvetlen támogatások, amelyekre a közösségi jog alkalmazható, és a támogatási viszony az Európai Unió és a támogatott között közvetlenül valósul meg, a támogatás az Európai Unió szervein keresztül kerül kifizetésre.
- a közvetett támogatások esetén az Európai Unió helyébe valamely tagállam lép, és a támogatás folyósítása is a tagállam közigazgatási szerveinek közreműködésével történik meg.³⁹

3.1.2. A támogatások csoportosítása

A támogatások csoportosítása többféleképpen történhet:

- forrás szerint (ezt már fentebb részletezésre került)
- támogatás célja szerint,
- finanszírozás fajtája szerint
- valamint a támogatás folyósításának módja szerint.

A támogatások megszerzésénél nagyon fontos, hogy pontos célokat határozzunk meg, hiszen ettől függ milyen jellegű támogatásra célszerű pályázni, valamint, hogy a kapott összeget milyen módon tudjuk számviteliileg elszámolni. Ilyen alapon a következő támogatási formákat különböztetjük meg:

- költségek és kiadások ellentételezésére kapott támogatások
- finanszírozási célú támogatások.

³⁹ Lambertné Katona Mónika - Községi (EU) pénzügyek: A pályázatok típusai és a pályázati struktúra hazánkban [papír alapú dokumentum] 2014.12.02.

A működésre és egyéb költségek fedezésére kapott támogatások egyfajta bevételnek minősülnek, és a felmerülő kiadásokat hivatottak fedezni. Számviteliileg egyéb bevételként számolandók el, amennyiben a szervezet kettős könyvvitelt vezet.

A finanszírozási célú támogatások azok, amelyek lényegében nem esnek bele az előbbi kategóriába, leginkább fejlesztési célok eléréséhez pályázzák meg. Kettős könyvvitelben a rendkívüli bevételek közé kerülnek az eredmény-kimutatásban. Amennyiben a felhasználás fejlesztési célra történik, a kapott összeget el kell határolni és a fejlesztéssel megvalósult eszköz értékcsökkenésének megfelelő ütemben kell visszavezetni.⁴⁰

A finanszírozás fajtája szerint a támogatás szintén kétféle lehet:

- vissza nem térítendő
- visszatérítendő.

Vissza nem térítendő támogatást kizárólag a működés során felmerült költségek és ráfordítások fedezetére nyújtják. Elszámolásuk során ügyelni kell, a pályázati kiírásban szereplő beszámolási szabályokra.

A visszatérítendő támogatások lényegében kamatmentesen kapott kölcsönnek minősülnek, hiszen a cél megvalósulását követően vissza kell fizetni ezeket. Nyilvántartásuk során a kötelezettségek közé kell elhelyezni a mérlegben.

Végül a támogatások folyósításának módjai kapcsán beszélhetünk:

- előfinanszírozású,
- utófinanszírozású, és
- szakaszosan finanszírozott támogatásokról.

Az előfinanszírozású támogatási formánál a szerződés elkészültét követően a kedvezményezett a támogatás teljes összegét megkapja. A projekt lezárta után azonban el kell számolnia annak felhasználásáról. A nonprofit szektor előszeretettel választja ezt a támogatási formát, hiszen bevételeik nem magasak, a vállalkozási tevékenység pedig leginkább csak a működési költségek fedezetére elég.

⁴⁰ Mit kell tudni a civil szervezetek számviteléről? – Számvitel a civil szervezeteknél. In: HVG Számvitel és Adó 2016, 2015. július, Különszám, p. 17.

„Az utófinanszírozási támogatások jellemzője, hogy a támogatás kifizetése a forrás-felhasználási eljárás rendjében meghatározott szakmai és pénzügyi beszámoló elfogadását követően történik.”⁴¹

A szakaszos folyósítás esetén ütemezetten, több részletben történik meg a támogatás pénzügyi rendezése. A szakaszos finanszírozás is kétféle lehet: elő- és utófinanszírozott. Vagyis az egyes szakaszokat a pályázó az előlegből teljesíti, vagy önmaga megfinanszírozza.

4. A vizsgált „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. bemutatása

4.1. Fejlődéstörténete

A „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. jogelődjét, a „Cseszt Regélő” Közhasznú Társaságot (továbbiakban: „Cseszt Regélő” Kht.) 2001-ben alapította Csesztreg Község Önkormányzata azzal a céllal, hogy a térségben élő hátrányos helyzetű, rehabilitációs foglalkoztatásra szorulóknak képzését, foglalkoztatását segítse. A Kht. ezenkívül szociális tevékenységet végzett, időskorúak gondozásával, és a kulturális örökség megóvásával foglalkozott.

2006-ban azonban kilépett az önkormányzat a szervezet életéből, ezáltal a tagok magánszemélyek lettek. A szervezet vezetői módosították az alapító okiratot, fókuszba került a térségi feladatok ellátása, így a célokat is eszerint változtatták: a vidék felzárkóztatásához, a hátrányok csökkentéséhez szükséges programok, projektek előkészítése és lebonyolítása lett a szervezet célja. Természetesen a foglalkoztatási szint növelése a térségben továbbra is a profil része maradt.

A 2006. évi IV. törvény kimondta a közhasznú társaság, mint jogi személyi forma megszűnését, így a „Cseszt Regélő” Kht. is kénytelen volt a türelmi idő végéig átalakulni. Ez végül 2009. július 22-én meg is történt, és így megszületett a „Cseszt Regélő” Nonprofit Kft, mely kiemelten közhasznú szervezetként folytatta tovább tevékenységét.

⁴¹ Lambertné Katona Mónika - Közösségi (EU) pénzügyek: A pályázatok típusai és a pályázati struktúra hazánkban [papír alapú dokumentum] 2014.12.02.

2011-ben újabb törvényi változás következett be a magyar jogrendszerben, hiszen ekkor lépett hatályba a Civil tv. és ezzel megszűnt a Nonprofit Kft. kiemelten közhasznúsági fokozata, valamint elnyerte a cég a mai formáját és ekkora kapta nevét is: „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft.

4.2. A „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. legfontosabb adatai

Cégjegyzékszám: 20-09-069697

Adószáma: 20989336-2-20.

A társaság székhelye és egyben iratórzési címe: 8973 Csesztreg, Petőfi Sándor út 2.

A társaság telephelyei:

- 8774 Gelse, Dózsa út 36.
- 8960 Lenti, Deák Ferenc utca 4.
- 8800 Nagykanizsa, Csengery u. 10/b
- 1091 Budapest IX. ker. Üllői út 171. 4. em. 18. ajtó

A társaság főtevékenységének TEÁOR szerinti besorolása: 7022 Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás, melyet 2008. január elseje óta végez. Ezen kívül 82 egyéb tevékenységi köre van.

A társaság két taggal működik: Kovács Károly 51%-ban, míg Kovácsné Kocsi Zsuzsanna 49%-ban tulajdonosa a cégnek. Az ügyek intézését, vagyis az ügyvezetői tisztséget mindketten önállóan betöltik, a dolgozók tekintetében azonban a munkáltatói jog gyakorlására Kovács Károly jogosult.

A „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. kapcsolt vállalkozási viszonyban áll a Teach-In Vidékfejlesztési és Humánszervezési Betéti Társasággal.

4.3. Cél szerinti tevékenysége

Mint minden civil szervezetnek, a „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságnak is rögzítenie kellett a társasági szerződésében cél szerinti tevékenységeit, melyek a következők:

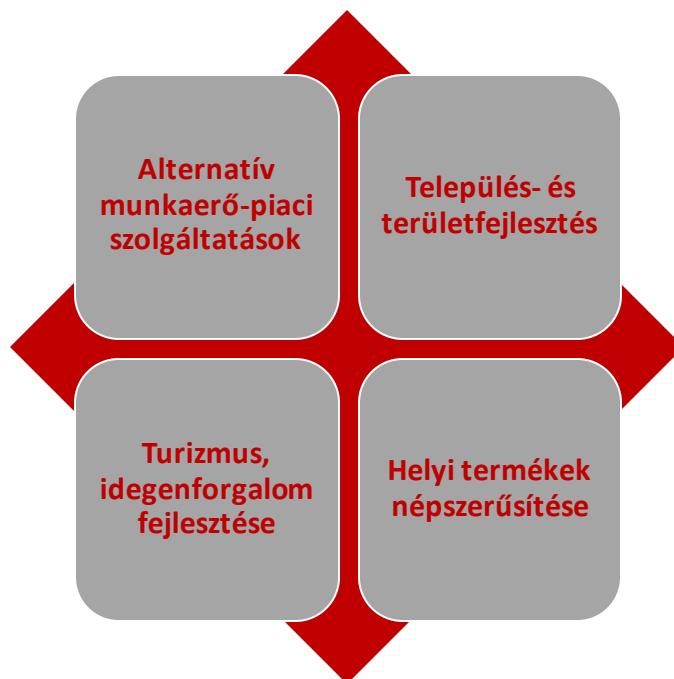
1. Szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása,
2. Tudományos tevékenység, kutatás,
3. Nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés,
4. Kulturális tevékenység,
5. Természetvédelem, állatvédelem,
6. Környezetvédelem
7. Gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselő,
8. Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése
9. Emberi és állampolgári jogok védelme,
10. A magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység
11. Sport, a munkaviszonyban és a polgári jogi jogviszony keretében megbízás alapján folytatott sporttevékenység kivételével,
12. Munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése – ideértve a munkaerő-kölcsönzést is – és a kapcsolódó szolgáltatások.

4.4. Profilja, céljai, tevékenységei a pályázatok tükrében

A „Cseszt Regélő” az elmúlt majdnem 15 évben komoly fejlődésen ment keresztül. A küldetése alapjaiban nem változott, de ahogy a világ változott, fejlődött, úgy a Nonprofit Kft. is követte a haladást. A lehetőségek bővülésével a szervezet profilja is kiszélesedett, a „Cseszt Regélő” egyik ügyvezetője, Kovácsné Kocsi Zsuzsanna elmondása szerint a civil szervezet arculatát négy elem határozza meg, melyek lefedik a társasági szerződésben foglalt cél szerinti tevékenységeket.

6. ábra: A "Cseszt Regélő" Közhasznú Nonprofit Kft. profilja

Forrás: Saját szerkesztés

Ezen tevékenységeket a „Cseszt Regélő” aktívan végzi, többnyire pályázatok keretében valósulnak meg az elképzelések.

A szervezet hű volt az alapítók elképzeléseihöz és folytatta a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtását. Ennek keretében jelenleg a következő célcsoportok foglalkoztatását segíti elő a munkaerőpiacon különböző oktatásokkal, képzésekkel, tanácsadással:

- hátrányos helyzetűek és/vagy
- álláskereső.

Az elmúlt időszak legjelentősebb projektjei a munkaerő-piaci szolgáltatások területén a „Cseszt Regélő” nonprofit kft. munkaerő-piaci szolgáltatásainak fejlesztésére megvalósított TÁMOP 2.6.2-12/1-2012-0131-es kódszámú pályázat. A projekt vissza nem térítendő nemzetközi forrásból valósult meg 2013-ban az Európai Unió Szociális Alap Társadalmi Szolgáltató Kft. (továbbiakban: ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., vagy ESZA Nonprofit Kft., vagy ESZA) támogatásával. A támogatás révén egy minőségbiztosítási rendszer (ISO 9001-es minőségirányítási rendszer) is bevezetésre került, mely által a szervezet megújította felnőttképzési intézményi akkreditációját. A 9001-es minőségirányítási rendszer tanúsítja a „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési

Közhasznú Nonprofit Kft. szolgáltatásainak minőségét, valamint referenciát biztosít és öregbíti a szervezet nevét. A szervezet által munkaerő-piaci szolgáltatások terén megvalósított legjelentősebb projekt a Mesterségek Tere, amely a szakdolgozatom témája is egyben, így erre a későbbiekben részletesen is kitérek.

Bár a „Cseszt Regélő” négy profillal rendelkezik, a maradék hármat (település- és területfejlesztés; turizmus, idegenforgalom fejlesztése; helyi termékek népszerűsítése) egy lapra helyezném, hiszen szorosan összefüggnek, mondhatni fedik egymást. A pályázat útján megvalósított programok során alapvetően kutatás és fejlesztési tevékenységet végez a civil szervezet.

A zalai turizmus fellendítéséhez lebonyolított programok során olyan beruházások valósultak meg, amelyeknek nem célja a profitszerzés. Ilyen projekt a „ZALA KÉT KERÉKEN”, mely az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (MVH) támogatásával valósított meg LEADER Térségek keretében Zala megyét összekötő négy hosszabb és négy rövidebb túrakerékpáros útvonal kijelölését. A LEADER egy francia betűszót takar, mely szabad fordításban: Közösségi Kezdeményezés a vidéki gazdaság fejlesztéséért.⁴²

4. kép: LEADER logó

Forrás:

<http://www.umvp.eu/leader-logok>

5. kép: Zala két keréken logó

Forrás:

<http://www.zalabringa.hu/>

A programhoz készült egy információs füzet, melyben Dr. Pál Attila, a Zala Megyei Közgyűlés elnöke, a következőképpen fogalmazta meg a projekt célját:

„Zala megye természeti adottságai ideális terepet kínálnak ahhoz, hogy két keréken fedezzük fel eldugott falvait, erdők között megbújó tavacskáit vagy egyszerűen csak gyönyörködünk a táj szépségében és élvezzük a kerékpározást a napsütötte vidéken.”⁴³

⁴² <http://www.terport.hu/videkfejlesztes/leader>, letöltve: 2015.11.18.

⁴³ Zalai élmények két keréken – Kerékpáros túraajánlatok, kiadja: Zalakarosi Turisztikai Egyesület, szerkesztette: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna, 2014, p. 2.

Jelentős programja ezenkívül a „Cseszt Regélő” Nonprofit Kft.-nek, a RÉL-ZALA, mely szintén az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap vissza nem térítendő

6. kép: RÉL-ZALA logó

Forrás: <http://www.zalanka.hu/>

támogatásával valósult meg a LEADER-térségben. A konzorciális pályázat keretében helyi termelők felmérését valósította meg a „Cseszt Regélő” ezzel segítve a piacra jutásukat. A közös projekt eredményeként egy marketingkiadvány készült, valamint egy workshop került megrendezésre.

7. kép: MVH logó

Forrás: <http://www.mvh.gov.hu/>

Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap ezeken kívül még két programhoz biztosított vissza nem térítendő forrást a szervezet számára, melyek a következők:

- ✚ Felelős Gyermekpolgár Program: a konzorciális pályázat keretében több mint 300 általános iskoláskorú tanuló számára szerveztek kalandtúrát acélból, hogy a gyerekekben erősítsék a zalai identitást.
- ✚ Dél-Zalai idegenvezetési rendszer kialakítása: Zala megye déli részén elhelyezkedő kistelepülések látnivalóiról, turisztikai szolgáltatóiról készített egyedi túraútvonal kialakítását célzó program.

4.5. Közhasznú jogállás a szervezet életében

A társaság közhasznú tevékenysége keretében a következő feladatokat látja el:

- ✓ Településfejlesztés feladatainak részleges ellátása. Ezen belül kiemelt figyelmet fordít az Európai Unió által kiírt fejlesztési források lehívására hoz kapcsolódó feladatok elvégzésére, mint például: pályázatfigyelés, pályázatkészítés, projektmenedzsment-tevékenység, Csesztreg községet érintő saját projektek.
- ✓ Kulturális szolgáltatások biztosítása, leginkább a helyi közművelődési tevékenység részleges támogatása.

- ✓ Gazdaság szervezéssel és turizmussal összefüggő tevékenységek részleges ellátása, főként dél-zalai turizmus előmozdítása, idegenforgalmi kiadványok előkészítése, megjelentetése, turisztikai információ szolgáltatása.
- ✓ Sport, ifjúsági ügyekkel összefüggő feladatok részleges elvégzése, mint sport- és ifjúsági rendezvények előkészítése, megvalósítása, esetleg támogatása, ifjúságkutatás.
- ✓ A hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatáshoz való juttatása, képzése, Dél-Zala munkaerő-piaci szolgáltatásait érintő képzések megszervezése, lebonyolítása, és az ezekhez szükséges tananyagok kidolgozása.⁴⁴

A „Cseszt Regélő” Társasági Szerződése tartalmazza továbbá az általa végzett közhasznú/nonprofit tevékenységi köröket is TEÁOR szerint besorolással.

- * „78.10 *Munkaközvetítés*
- * 78.20 *Munkaerő kölcsönzés*
- * 78.30 *Egyéb emberi erőforrás-ellátás, gazdálkodás*
- * 85.10 *Iskolai előkészítő oktatás*
- * 88.10 *Idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül*
- * 88.99 *M.n.s. egyéb szociális ellátás bentlakás nélkül*
- * 91.03 *Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság működtetése*
- * 93.11 *Sportlétesítmény működtetése*
- * 94.99 *M.n.s. egyéb közösségi, társadalmi tevékenység*”⁴⁵

A gyakori jogszabályi változások, és a pályázati rendszer szigorodása miatt a nonprofit szervezetek többsége úgy látja, hogy érdemes közhasznúnak lenni. Ezt még a kisebb nonprofit szervezetek is felvállalják annak ellenére, hogy számukra ez a jogállás többletmunkával jár. Teszik mindezt azért, hogy később a megjelenő pályázati kiírásokban meghatározott pályázók köréből ne hagyjanak ki a közhasznú jogállás hiánya miatt.

⁴⁴ Társasági Szerződés „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság [papír alapú dokumentum], 2015. augusztus 3., Nagykanizsa, p. 2.

⁴⁵ Társasági Szerződés „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság [papír alapú dokumentum], 2015. augusztus 3., Nagykanizsa, p. 2.

5. Mesterségek Tere pályázat bemutatása

5.1. Pályázati felhívás és maga a projekt

A Társadalmi Megújulás Operatív Program (továbbiakban: TÁMOP) célja a 2007-2013-as programozási időszakban a társadalmi infrastruktúra fejlesztése, mely kihat az ország teljes lakosságára. A TÁMOP során a folyósított pénzeszegek az Európai Szociális Alapon keresztül kerülnek kifizetésre, melynek 85%-át az Európai Unió, 15%-át pedig hazai források biztosították. A program során Magyarország egész területén valósítottak meg pályázatokat, melynek célja minden esetben a foglalkoztatás növelése volt. A TÁMOP célrendszerének szerves része, hogy a célok megvalósításával egyidejűleg csökkentsék a munkaerő-piacon a társadalmi diszkriminációt és a hátrányosabb helyzetűek és foglalkoztatáshoz jussanak. A megvalósításhoz a programban résztvevők az alábbi területek eszköztárait alkalmazták:

- foglalkoztatás,
- oktatás és képzés,
- szociális terület,
- egészségügy,
- kultúra, és közművelődés.⁴⁶

A Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében 2010. április 30-án meghirdetésre került a **TÁMOP-1.4.3-10/2 Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok – A komponens – konvergencia** program, melyet a „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. két másik partnerével együtt meg is nyert.

A pályázat két fordulós volt, melynek lényege, hogy első körben a pályázó egy projektjavaslatot nyújt be, mely tartalmazza az adatlapot, megvalósíthatósági tanulmányt, egyéb kötelező mellékleteket és a többit. Ha nyer a pályázat, akkor van csak lehetőség a részletes kidolgozásra. A konzorcium keretében beadott pályázat első körét a Nonprofit

Forrás: <http://eu.esza.hu/>

⁴⁶ http://eupalyazatiportal.hu/tamop_programleiras/, letöltve: 2015. 11. 28.

Kft. és két együttműködő partnere sikeresen abszolválta, melynek következtében indulhattak a második fordulóra is.

2010. december 22.-én hirdették meg a **TÁMOP-1.4.3-10/2-2F** kódszámú pályázatot, mely az előbbi második fordulója volt. Ezen pályázathoz tartozó Pályázati útmutató 1. számú melléklete tartalmazta azon pályázatok és pályázók körét, akik az első fordulóból nyertesek kerültek ki, és benyújthatták a már részletesen kidolgozott pályázatukat.

A **TÁMOP-1.4.3-10/2-2F** elsődleges célja egy innovatív foglalkoztatási program elindítása, mely egy a korábbinál hatékonyabb modell kialakítását vonja maga után. Az innovatív, kísérleti foglalkoztatási program megvalósításához 2.300 millió forint állt rendelkezésre és 15-20 darab pályázat volt beadható, melyek közül az egyik nyertes pályázat a **Mesterségek Tere** lett.

A „**Mesterségek Tere – Innovatív foglalkoztatási program Délnyugat-Magyarországon a munkahely teremtés érdekében**” fantáziánév alatt

9. kép: *Mesterségek Tere logó*

Forrás: http://www.segito-halo.hu/mestersegek_tere_projekt/

futó **TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011**-es pályázat egy 3 partner együttműködésével megvalósított konzorciális projekt 2012. június 1. és 2014. január 31.-e között.

A pályázat 3 együttműködő fele:

- ✚ „Lenti Városüzemeltető” Nonprofit Kft. – vezető partner
- ✚ KLIK 184039 – Lámfalussy Sándor Szakképző Iskola
- ✚ „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft.

A Mesterségek Terét az együttműködő felek a Lenti térségben valósították meg. Bár Zala megye viszonylatában az álláskereső helyzetük kedvező volt a térségben, hiszen a nyilvántartott munkanélküliek száma a megyei szint alatt helyezkedett el, magasnak számított a regisztrált munkanélkülieken belül az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya. A jelentkezők körülbelül 45-50%-a 8 általánossal vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezett. A 3 szervezet egyöntetű véleménye, hogy a társadalom minden egyes tagjának lehetőséget kell biztosítani arra, hogy

foglalkoztatáshoz jusson. Ehhez természetesen a képzéshez, oktatáshoz való hozzájuttatásra is szükség van.

A program hosszú távú célja tehát, hogy a Lenti kistérség munkaerő-piacába beavatkozzon. Főként a hátrányos helyzetű rétegek foglalkoztatását próbálták elősegíteni. Ennek érdekében feltárásra kerültek a helyi foglalkoztatási szokások, és egy új modellt fejlesztettek ki a cél szolgálatára.

Mivel a Mesterségek Terét konzorcium keretében valósították meg, így kötelesek voltak a pályázat benyújtásához konzorciumi együttműködési megállapodást is kötni. A konzorcium tagjai, vagyis a „Lenti Városüzemeltető” Nonprofit Kft., a Lámfalussy Sándor Szakképző Iskola és a „Cseszt Regélő Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. a megállapodás aláírásával megválasztották a projekt vezetőjét, amely a „Lenti Városüzemeltető” Nonprofit Kft. lett, valamint kötelezettséget vállaltak arra, hogy a támogatás elnyerése esetén megvalósítják a pályázati dokumentumban foglaltakat.

A konzorciumi megállapodás mellett együttműködési megállapodás is létesült a főpályázó és 5 együttműködő tag között, melyet szintén a pályázattal egyidejűleg kellett elkészíteni és benyújtani. Az együttműködő tagok a támogatásban nem részesülnek, ugyanakkor vállalják, hogy részt vesznek a pályázatban foglalt cél megvalósításában a következő feladatok elvégzésével:

1. táblázat: A Mesterségek Tere pályázatban részt vevő együttműködő tagok és feladataik

	Szervezet neve	Feladatok
1. főpályázó	Lenti Városüzemeltető Nonprofit Kft.	<i>projekt bonyolítása, foglalkoztatás, konzorcium vezetése</i>
2. tag	Lenti Kistérség Többcélú Társulása	<i>önkormányzatok bevonása</i>
3. tag	Lenti Hulladékkezelő Kft.	<i>gyakorlati képzés és foglalkoztatási helyszín biztosítása</i>
4. tag	„Napsugár” Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	<i>részvétel a toborzásban, kiválasztásban, benntartásban</i>
5. tag	Zalabaksa Község Cigány Kisebbségi Önkormányzata	<i>részvétel a toborzásban, kiválasztásban, benntartásban célcsoport-specifikusan</i>
6. tag	Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ Lenti	<i>részvétel a toborzásban, kiválasztásban, benntartásban célcsoport-specifikusan</i>

Forrás: saját szerkesztés az együttműködési megállapodás alapján

Mint minden pályázatnál, a Mesterségek Terénél is meg kellett határozni a hosszú távú célok mellett konkrét elképzeléseket is, melyeknek megvalósítása a támogatás megnyerésének feltétele volt. Ezeket a konkrét, közvetlen célokat az együttműködő tagok a következőképpen határozták meg:

- 120 fő bevonása a programba
- 60 fő szakmai OKJ-s képzése 4 szakmában, szakmánként 15-15 fővel
- 20 fő számára biztosítani 6 havi foglalkoztatást, és 6 havi továbbfoglalkoztatást
- a befogadó munkahelyi gyakorlatok elterjesztése a munkáltatóknál
- munkahelyteremtés a célcsoportnak
- legalább egy szociális szövetkezet létrehozása a célcsoporttal
- a „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. által megvalósított OFA TÁMOP-2.6.1 projekt munkaerő-piaci szolgáltatásai közül 25 db kipróbálása.

A már említett szociális munkaszervezet létesítésének nagy jelentősége volt a Mesterségek Tere lebonyolításában, ugyanis a résztvevők bevonását és programban tartását ők végezték. A program 20 hónapos időtartama alatt 2 szociális munkás és egy szociális munkaszervező tartotta személyre szabottan az ügyfelekkel a kapcsolatot, melynek sarkalatos pontja volt a bizalom.

A pályázat során nehézséget jelentett, hogy rendkívül nagy volt a jelentkezők száma. A 225 főből elbeszélgetések során választották ki a szociális munkaszervezet tagjai, valamint a projektvezető azt a 120 főt, aki tovább léphetett a ráhangoló-motiváló tréningbe.

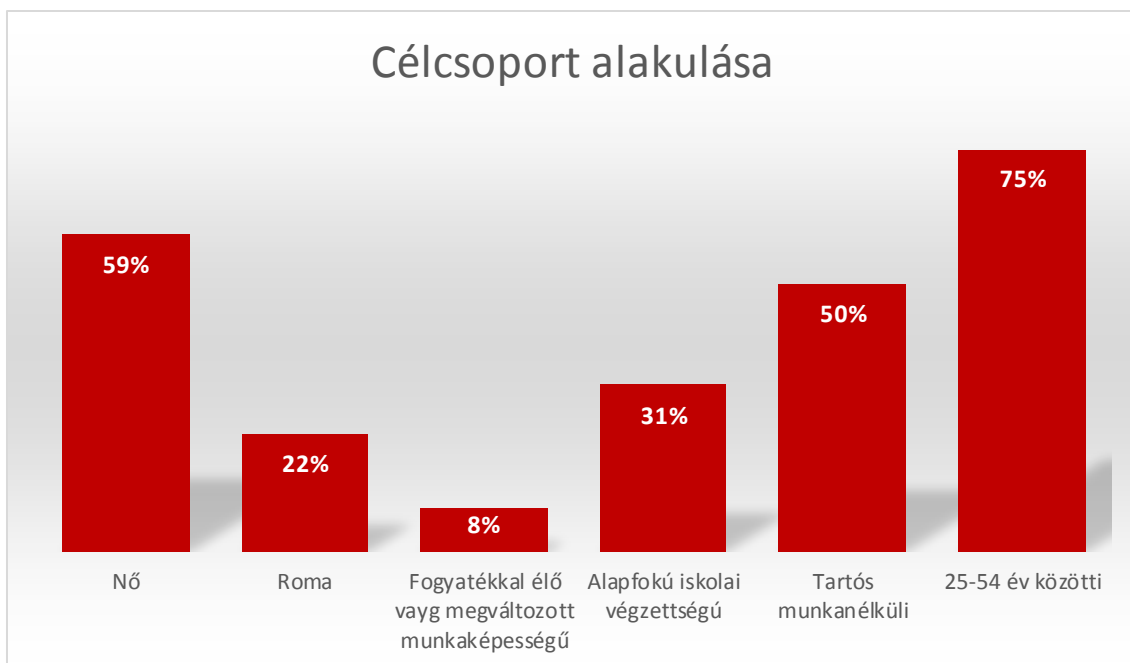
A pályázatba bevont 120 fő hatféle jellemzővel rendelkezhetett:

- * nő
- * roma
- * fogyatékkal élő vagy megváltozott munkaképességű
- * alapfokú iskolai végzettségű
- * tartós munkanélküli
- * 25-54 év közötti.

A felsorolt jellemzők között természetesen vannak átfedések. A következő ábra azt mutatja meg, hogy azok, akik a programban részt vettek milyen százalékban esnek az egyes indikátorok alá.

7. ábra: A Mesterségek Tere pályázat célcsoportjainak alakulása

Forrás: saját szerkesztés a projekt kiadványa alapján

A diagram jól szemlélteti, hogy magas arányban voltak a 25-54 év közötti személyek, és többségében nők jelentkeztek a programra.

A tréningen való részvétel még nem jelentette azt, hogy az adott személy be is kerülhetett a képzésbe. A második lépcsőfok egy kompetencia-felmérés és egy munkaalkalmassági vizsgálat volt, melyek sikeres abszolválásának eredményeként 60 szerencsés kerülhetett be a képzésbe.

10. kép: Ráhangelő-motiváló tréning

Forrás: <http://www.segito-halo.hu/>

11. kép: Elméleti oktatás

Forrás: <http://www.segito-halo.hu/>

A képzés során 4 szakterületen valósult meg a kiválasztott 60 fő elméleti és gyakorlati oktatása:

- 1) Növényházi és szabadföldi dísznövény-termesztő.
- 2) Lemezlakatos
- 3) Erdőművelő
- 4) Hulladéktelep-kezelő képzés.

A program 2014. január 31.-ével zárult le a résztvevők számára. A projekt lezárását követően az alábbi eredményekkel büszkélkedhettek a Mesterségek Tere projektben együttműködő partnerek:

2. táblázat: A Mesterségek Tere projekt eredményei

Megnevezés	Célérték	Elért érték
Projektbe bevont hátrányos helyzetű emberek száma	120 fő	120 fő
Munkaerő-piaci képzésbe bevontak száma:	60 fő	60 fő
Képzést sikeresen befejezett hátrányos helyzetű emberek száma:	54 fő	58 fő
Egyéni szükségletekre épülő tanácsadásban résztvevők száma:	120 fő	120 fő
Minimum 6 hónapos foglalkoztatásban részt vett hátrányos helyzetű emberek száma:	20 fő	20 fő
A munkaerő-piaci integrációt segítő kidolgozott módszer, eszköz:	1 db	1 db
Önfoglalkoztatóvá, vállalkozóvá válás támogatásában részesülők száma:	5 fő	5 fő

Forrás: saját szerkesztés a projekt zárókiadványa alapján

A pályázat megvalósításánál nehézséget okozott a résztvevők alkalmazkodása a szoros időbeosztáshoz, elvárásokhoz, valamint az elméleti ismeretek megszerzése sem ment zökkenőmentesen. A projekt mégis sikeresen zárult le, melyet a fenti táblázatban

lévő értékek is alátámasztanak. Mondhatni túlteljesítették az elképzeltet, hiszen 54 fő helyett 58-an teljesítették sikeresen a képzést.

A Mesterségek Terének hivatalos megvalósítási helyszíne: 8960 Lenti, Petőfi út 32, amely a Lámfalussy Sándor Szakképző Iskola székhelye is egyben. Az egyes képzések gyakorlati oktatásához azonban elengedhetetlen volt más helyszínek beiktatása is.

A projekt átfogó ismertetését követően szeretnék kitérni a „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. szerepvállalására is a Mesterségek Terében. Mint azt a szervezet bemutatásában említettem, a „Cseszt Regélő” fő feladatának a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtását tekinti, melynek keretében képzési és alternatív szociális tevékenységet folytat a zalai régióban. Hitelességéről biztosíték az ISO 9001-es minőségirányítási rendszer, mert tanúsítja a szervezet szolgáltatásainak minőségét. Megszerzett tapasztalatait a munkaerő-piaci szolgáltatások terén, melyeket Európai Unió projektjeinek lebonyolításában, vagy a lebonyolításban való részvétele során sajátított el, rendkívüli módon tudta hasznosítani a Mesterségek Tere megvalósításában.

A Nonprofit Kft. feladatai a Mesterségek Terében a következők voltak:

- + szociális munkaszervezet működtetése (3 fővel)
- + menedzsment tréningek szervezése, megvalósítása 3 alkalommal
- + ráhangoló tréningek szervezése a bevont hátrányos helyzetűek számára (8 csoport, összesen 120 fő), a célcsoport felkutatása és bevonása
- + 60 fő OKJ-részképzettséget adó képzésben tartása
- + befogadó munkahelyi képzés megvalósítása 50 órában
- + vállalkozás akadémiai képzés 60 órában
- + szociális gazdasági képzés 60 órában és 10 havi tanácsadás
- + a program minőségirányítás rendszerének kialakítása
- + nemzetközi kapcsolatok építése, kapcsolatfelvétel osztrák és szlovén munkaerő-piaci szervezetekkel
- + 3 szakmai konferencia szervezése
- + www.segito-halo.hu honlap fejlesztése és fenntartása
- + termékfejlesztés, „Mesterségek Tere” projekt validálása

✚ projektzáró kiadvány készítése⁴⁷

Szakdolgozatom további részében a számszerű adatokat kizárólag a TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011 Mesterségek Tere – Innovatív foglalkoztatási program Délnyugat-Magyarországon a munkahely-teremtés érdekében nevű projekt „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. ráeső részében fogom vizsgálni és részletezni.

5.2. A pénzeszközök kezelése

A „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. rendelkezik egy általános érvényű Pénzkezelési szabályzattal, a Támogatási Szerződés azonban előírja egy, külön a projekthez kapcsolódó, pénzkezelési szabályzat létesítését is. A pénzügyi elszámolás részletes szabályai címet viselő pénzkezelési szabályzat a Támogatási Szerződés 7. számú mellékletében található.

A szabályzatban megjelenik az a kötelezettség, amelyet a pályázat is előír, miszerint elkülönített nyilvántartást kell megvalósítani a bankszámla és a pénztár tekintetében. A bankszámla elkülönítésére biztosítékként is szükség van, mivel a pályázat előírásainak, követelményeinek megsértése esetén a kedvezményezett köteles visszafizetni az addig folyósított támogatást. A bankszámla elkülönítés a gyakorlatban úgy valósul meg, hogy a szervezet a pénzforgalom lebonyolítására egy elkülönített számlát nyit általában a számlavezető bankjánál. A „Cseszt Regélő” számlavezető bankjának, az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Nyrt.-nek (*továbbiakban: OTP*) Lenti fiókjában került sor az elkülönített bankszámla nyitására, melyről az igazoló dokumentumot a Támogatási Szerződés 5. számú melléklete tartalmazza.

A készpénzforgalomra az az előírás, hogy elkülönített vagy más néven alpénztárat kell vezetnie a szervezetnek a pályázat lezárásáig. A TÁMOP pénztár feladata kizárólag a projekt készpénzforgalmának lebonyolítása. A pénztár nyilvántartásának vezetéséhez használt bevételi és kiadási pénztárbizonylatokat, időszaki pénztárjelentéseket

⁴⁷ „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. kiadványa: „Mesterségek Tere – Innovatív foglalkoztatási program Délnyugat-Magyarországon a munkahelyteremtés érdekében” [papír alapú dokumentum], p. 5.

elkülönítetten kell vezetni. A bizonylatok között más programhoz kapcsolódó pénzmozgások nem szerepelhetnek.

Amennyiben a szervezet átmeneti finanszírozási problémákkal küzd, vagyis nincs fedezet sem az elkülönített pénztárban, sem az elkülönített bankszámlán valamely kifizetés teljesítésére, lehetősége van saját számlájáról pénzüsszeget átvezetni. A likviditási problémák rendeződésével a kölcsönzött összeg visszafizetésre kell, hogy kerüljön.

A pénzkezelési szabályzat előírásai szerint a TÁMOP pénztárból elszámolásra nem adható ki pénzeszköz. Az alpénztár napi záró pénzkészletének maximális értéke 300.000 Ft lehet.

A TÁMOP pénztár tekintetében a készpénzállományt érintő pénzmozgások jogcímei és eljárási rendje, illetve az alkalmazott ellenőrzési szabályok egyeznek a „Cseszt Regélő” Nonprofit Kft házipénztárára érvényes elvekkel, szabályokkal.

Az elkülönített pénztár és bankszámla létesítésével egyidejűleg a számviteli nyilvántartásokban is elkülönítetten kezelendők a pályázati pénzek.

5.3. A támogatás mértéke, folyósítása, az előleg kezelése

Az elnyert TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-011 pályázat támogatottságának intenzitása 100%, vagyis a partnereknek nem kell önerővel hozzájárulniuk a projekt megvalósításához. A támogatási szerződésben foglaltak szerint a Mesterségek Tere összköltsége 198.803.040 Ft-ot fed le. A következő táblázat a Mesterségek Terére elnyert támogatás megoszlását mutatja a partnerek között.

3. táblázat: A Mesterségek Tere pályázat támogatásának megoszlása a partnerek között

Partner neve:	Elszámolható összes költség	Költségek megoszlása	Igényelhető előleg
Lenti Városüzemeltető Nonprofit Kft.	123.253.840 Ft	62%	30.813.460 Ft
Lámfalussy Sándor Szakképző Iskola	45.076.000 Ft	23%	11.269.000 Ft
„Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft.	30.473.200 Ft	15%	7.618.300 Ft
Összesen	198.803.040 Ft	100%	49.700.760 Ft

Forrás: saját szerkesztés a támogatási szerződés alapján

Korábban említésre került, hogy a pályázatot 3 konzorciális tag valósított meg. Konzorciumi együttműködési megállapodást azonban nem csak a pályázat benyújtásához, de a Támogatási Szerződéshez is kellett létesítenie a partnereknek. Ez a megállapodás a szerződés részét képezi (8. számú melléklete a Támogatási Szerződésnek) és sokkal bővebb, mint amelyet korábban a pályázathoz készítettek.

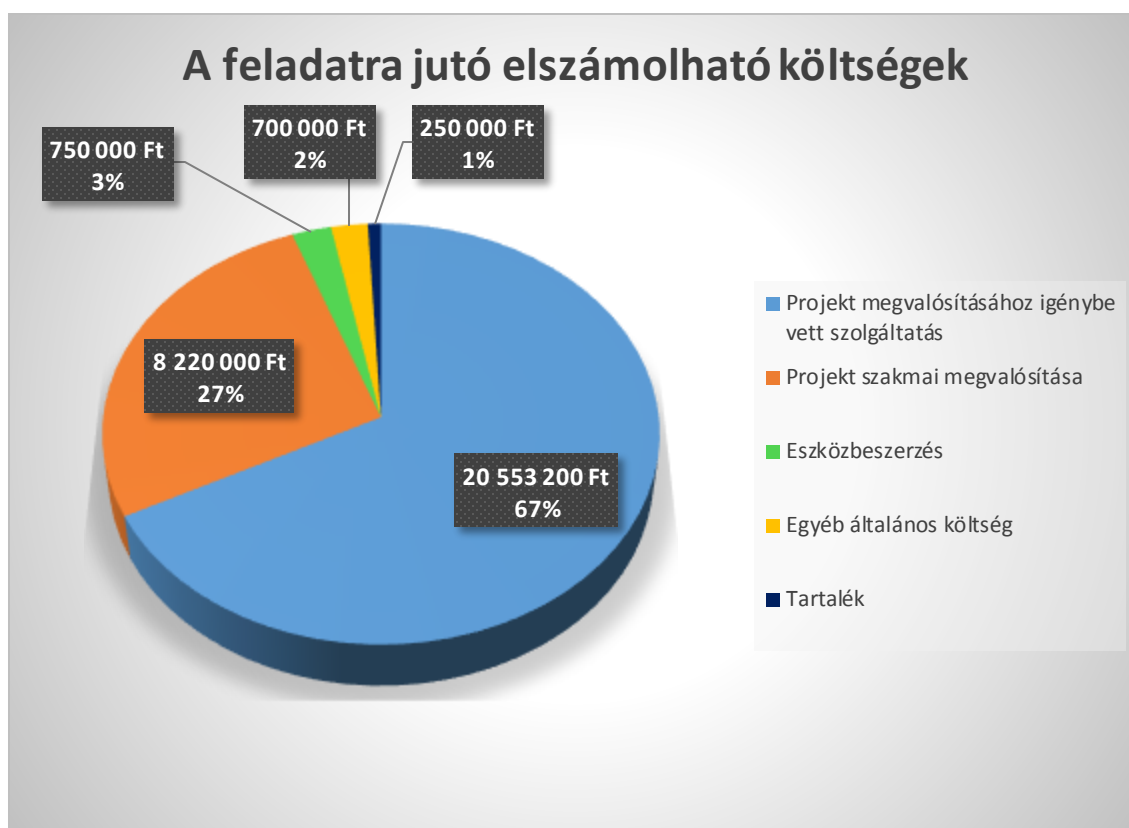
A konzorciumi együtt működési megállapodás

- tartalmaz a preambulomot, vagy más néven bevezető részt,
- a szerződő felek adatait,
- a tagok jogait és kötelezettségeit,
- kijelöli a kapcsolattartókat,
- megnevezi a konzorcium képviselőjét,
- kitér a közbeszerzési eljárások lefolytatásával kapcsolatos rendelkezésekre,
- szó esik a beszerzésre kerülő eszközök és más dolgok tulajdonjogáról, illetve egyéb jogokról
- a tagság, illetve a megállapodás megszűnését és módosítását is tartalmazza
- végül a tagok egyéb megállapodásai és a záró rendelkezések jelennek meg benne.

A szerződés ezen melléklete azért fontos a támogatás folyósításának szempontjából, mert ebben jelennek meg a tagok jogai és a kötelezettségei, ezen belül pedig az ellátandó feladatok és az ehhez kapcsolódó támogatási összegek.

8. ábra: A "Cseszt Regélő" feladatra jutó elszámolható költségeinek megoszlása a Mesterségek Tere projektben

Forrás: saját szerkesztés a konzorciumi együttműködési megállapodás alapján

A diagram jól mutatja, hogy a pályázat megvalósítására kapott támogatás nagy részét igénybe vett szolgáltatásra kell fordítani a Nonprofit Kft.-nek.

Ahogy a 3. számú táblázat is szemlélteti, a „Cseszt Regélő” 30.473.200 forintnyi támogatásban részesül a Mesterségek Tere program lebonyolításához. Ezt az összeget az Európai Unió Szociális Alap Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. feladatarányosan fel is osztotta. A konzorciumi együttműködési megállapodás értelmében a költségek átcsoportosítására csak a feladat egyidejű átadásával van lehetőség, amely a támogatási szerződés módosítását vonja maga után. Tehát, ha valamely partner a ráeső feladat elvégzését nem tudja biztosítani a számára folyósított összegből, nincs lehetőség arra, hogy a másik partner pénzt adjon át. Ekkor két lehetőség közül választhat:

1. Átadja a másik partnernek a feladatot az arra jutó támogatással együtt bízva abban, hogy a másik tag meg tudja valósítani.
2. Önerővel kipótolja a hiányzó részt.

A projekt lebonyolításakor szerencsére egyik eszökhöz sem kellett folyamodni sem a „Cseszt Regélőnek”, sem a másik két partnernek.

Elölég folyósítás, elszámolása

A Mesterségek Tere programnál előny volt a tagok számára, hogy lehetőségük volt **előleg igénybevétele**re, hiszen egy ilyen nagy összegű támogatásnál az esetleges fizetésképtelenségek áthidalására legtöbb esetben egyetlen megoldás van: hitel felvétele, melynek költségeit a pályázat természetesen nem fedezi. Az előleg igénybevételehez a „Cseszt Regélő” Nonprofit Kft. (akárcsak a másik két partner) biztosítékként elkülönített bankszámlát nyitott a támogatás fogadására, amelyről már szó esett a pénzeszközök kezelésénél.

Az előleg igénylésének előzetes feltétele, hogy a kedvezményezetteknek **biztosítékot** kell adniuk arról, hogy a támogatás visszavonása, a szerződéstől történő elállás, vagy szabálytalanság elkövetése esetén visszafizetésre kerül a támogatás. A jogszabály által előírt és leggyakrabban alkalmazott biztosítékok:

- * hitelintézet általi garanciavállalás
- * ingatlan jelzálogjog
- * a támogatást igénylő szervezet kezességvállalása
- * garanciaszervezet által vállalat kezesség⁴⁸

A biztosítékok igazolásának és elfogadásának esetén először nyilatkozni kellett a közreműködő szervezetnél, mely jelen helyzetben az ESZA Nonprofit Kft, hogy a tevékenység elindításához és likviditásának biztosításához szükséges előleg igényléssel-e a pályázó vagy nem. Az előlegigénylési kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül átutalásra kerül az előleg. Nem szabad azonban megfélekedni a kifizetési igénylés (kifizetési kérelem) benyújtásáról sem, amelyben el kell tudni számolni az előleg felhasználásával. Ugyanis ha ennek a benyújtása és elfogadása nem történik meg addig,

⁴⁸ 4/2011. I. 28. Kormányrendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről, 33. §. 1. bekezdés

amíg a kifizetett támogatási összeg eléri jelen esetben a teljes támogatási összeg 70%-át, akkor az ezt követően elszámolásra benyújtott tételeket az előleg terhére fogják elszámolni az előleg erejéig. Amint az előleg teljes összege elszámolásra kerül, kifizetik a további tételeket is.

Például:

- megítélt támogatás: 100 millió Ft
- kifizetett előleg 25%, azaz 25 millió Ft
- köztes kifizetési határ: 65%

Tehát 65 millió Ft utófinanszírozással kerül kifizetésre, az ezen felül keletkező tételeket már a 25 millió forintos előleg terhére számolják el, és amíg nem számolnak el az előleggel, nincs kifizetés. Ha megtörtént az elszámolás, a maradék 10 millió forintot is folyósítják utófinanszírozás keretében.

Ha a támogatott az előleg folyósítását követő 6 hónapon belül nem nyújtott be kifizetési kérelmet, vagy a benyújtott kérelem a támogatás nem megfelelő felhasználását igazolja, kötelező az előleget a kiutalástól számítva a Ptk. szerinti kamattal növelten visszautalni. A visszafizetésre akkor is sor kerül, ha pályázat nyertese legkésőbb a záróegyenleg kifizetési igényében nem számolt el az előleg összegével.

Időközi folyósítás

A Mesterségek Tere pályázat egy **szakaszosan finanszírozott támogatás**. A szakaszos finanszírozás során kétféleképpen történik a támogatási összeg folyósítása:

- a) Utófinanszírozással**
- b) Szállítói finanszírozással**

A kettőt azt különbözteti meg egymástól, hogy míg az utófinanszírozás során a kedvezményezettnek közvetlenül utalják a pénzt, addig szállítói finanszírozásnál a szállító bankszámlájára érkezik az általa kiállított számla ellenértéke, amennyiben az elfogadásra került.

A támogatás folyósításához a támogatottnak **kifizetési kérelmet** kell beadni az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.-hez.

„A Kedvezményezett a Kifizetési kérelemben és a kapcsolódó elszámolási csomagban számol el a projektje keretében felmerült költségekről a gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylatokkal igazolt fizikai teljesítést követően.”⁴⁹

A kérelem azonban csak akkor adható be, ha a folyósítandó összeg eléri legalább a teljes **támogatási összeg 10%-át**, és **legalább 200.000 forintot**. Ezáltal lényegében egy támogatás maximum 10 részletben hívható le.

A kifizetési kérelmet eredeti példányban hitelesítve (aláírva), valamint a számlák és az azokat alátámasztó dokumentumok hitelesített másolatát 1 példányban kell beküldeni az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.-hez.

A beérkezett kifizetési kérelem és a kapcsolódó dokumentumok alapján egy a tartalmi és formai követelmények meglétét célzó ellenőrzést követően kerül csak folyósításra a kérelemben meghatározott összeg.

Ha az ellenőrzés során tartalmi vagy formai hiba, hiányosság merül fel, akkor a közreműködő szervezet egy alkalommal **hiánypótlást** és **kiegészítést** kér. Önkorrekciót ugyanis nem fogad el az intézmény. A hiánypótlásra 30 nap áll rendelkezésre.

A kifizetési kérelem és az elszámolási csomag elfogadását követően a hiánypótlással nem érintett tételek kifizetésre kerülnek

- 30 napon belül szállítói finanszírozásnál
- 60 napon belül utófinanszírozásnál.

A hiánypótlásra ítélt tételeket az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft felfüggeszti, amíg a támogatott be nem nyújtja az ehhez szükséges dokumentumokat.

Elutasításra kerül a hiánypótlás, ha

- ✓ továbbra sem felelnek meg a benyújtott tételek az előírásoknak
- ✓ a határidő lejártát követő 8 napon belül sem teljesíti a kedvezményezett a hiánypótlást.

Ezekben az esetekben a közreműködő szervezet a benyújtott számlákat nem veszi figyelembe finanszírozáskor. Van azonban még lehetősége a kedvezményezettnek a

⁴⁹ ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft: Pénzügyi elszámolás részletes szabályai [papír alapú dokumentum] 2011. június 1.

tételek elfogadtatására, ugyanis ha megszüntetik a számlákkal kapcsolatos problémákat a következő kifizetési kérelem során újra benyújthatóak.

Záróegyenleg kifizetése

A támogatási összeg utolsó részletének kifizetéséhez **záró kifizetési igénylés** nyújtandó be az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.-hez. A záró kifizetési igénylés tartalmazza

- egyrészt azoknak a számláknak a körét, melyek korábban nem kerültek benyújtásra,
- másrészt pedig, mint egy kötelező mellékletként, a **záró projekt előrehaladási jelentést** (röviden: ZPEJ), amely a projekt megvalósításának előrehaladásáról szól.

A kedvezményezettnek tehát egy záró **elszámolási csomagot** kell benyújtania, melynek elemei:

- **Záró kifizetési igény**
- **Záró projekt előrehaladási jelentés**

A záró elszámolási csomaghoz tartozóan be kell nyújtani ugyanazokat a dokumentumokat, melyeket az időközi igényléshez is szükségesek voltak. Ezenkívül mellékelni kell a csomaghoz:

- a könyvvizsgálói igazolást abban az esetben, ha a támogatás összege meghaladja az 50 millió forintot
- a rendeltetésszerű működést, használatot alátámasztó jogerős használatbavételi, illetve működési engedélyt
- a program megvalósítása során keletkezett bevételekről akkor is nyilatkoznia kell a kedvezményezettnek, ha nem keletkezett bevétele.

Mint azt már az előleg folyósításánál említettem, az igényelt előleggel és az ahhoz kapcsolódó kamatbevétellel is legkésőbb a záróegyenleg-kifizetési igénylésben számot kell adni.

Amennyiben a támogatási szerződés nem rendelkezik másként, a záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje a projekt fizikai megvalósítását követő 90. nap.

Záró elszámolási csomagot abban az esetben is be kell nyújtania támogatott szervezetnek, ha a felmerült költségeket korábban már időközi kifizetési kérelmekben megigényelte, azok kifizetésre kerültek, valamint az előleg összegével is el tudott számolni. A kedvezményezett ebben az esetben egy **0-s** (vagyis összeg nélküli) **záró kifizetési kérelmet** nyújt be a közreműködő szervezet részére.

A benyújtást követően az ESZA Nonprofit Kft. megkezdi a záró elszámolási csomag ellenőrzését. Hiányosságok esetén, akárcsak az időközi kifizetési igénylésnél, a kedvezményezett köteles a hiánypótlás elvégzésére, melyre 30 naptári napot kap. Ha az időintervallum leteltét követő 8 napon belül sem kerül sor a korrekcióra, ugyan az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. felfüggeszti a kifizetést, még mindig van lehetősége a szervezetnek a záró elszámolási csomag javítására. A korrekcióra 40 munkanap áll rendelkezésre, mely idő alatt a kedvezményezett többször is javíthatja a beadott záró elszámolási csomagot. Amennyiben ezen időintervallum eredménytelenül zárul és a határidő leteltét követő 8 napon belül sem sikeres a csomag korrekciója, a rendelkezésre álló dokumentumok alapján kerül elbírálásra a záró elszámolási csomag.

Az eseményeknek ezt követően 3 kimenetele lehetséges:

- 1) A záró elszámolási csomag elfogadásra kerül
- 2) A csomag egy része vagy egésze a hiánypótlást és korrekciót követően sem felel meg a főszabálynak, a Záró projekt előrehaladási jelentés azonban elfogadásra kerül, így csak a hibás számlák kifizetését utasítja el a közreműködő szervezet
- 3) A Záró projekt előrehaladási jelentés nem fogadható el, ezáltal elutasítják a záró elszámolási csomagot és ezen belül a záróegyenleg kifizetési kérelmet is, melynek végkövetkezménye, hogy szabálytalansági eljárás lefolytatását kezdeményezik a kedvezményezettrel szemben.

A záró kifizetésre, vagyis a támogatás utolsó részének a folyósítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a Záró projekt előrehaladási jelentést az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. elfogadta. Az utolsó részlet kiutalását követően nincs már lehetőség kifizetési kérelmek benyújtására, számlák elszámolására, további támogatás folyósítására a projekt keretein belül.

A **projekt** az alábbiakban felsoroltak együttes teljesülése esetén **befejezettnek tekinthető**:

- a közreműködő szervezet elfogadta a zárójelentést
- a kedvezményezett utolsó kifizetési igényének elfogadása és folyósítása megtörtént
- a helyszíni ellenőrzés során nem találtak hibát, illetve a feltárt hiányosságok korrekciója megtörtént.

A program sikeres lezárását követően az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. elvégzi a **szerződés pénzügyi zárását**, vagyis megvizsgálja, hogy nem keletkezett-kifizetendő támogatás vagy követelés. 1000 forint alatti kötelezettséget a közreműködő szervezet nem egyenlít ki.

A „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. élt az előleg igénylésével, akárcsak a többi partner.

$$30.473.200 Ft \times 10\% \times 25\% = 7.618.300 Ft$$

A támogatási szerződés szerint **7.618.300 Ft előleget ítélt meg** a pályázat alapján a támogató, vagyis a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, melyet az előbbi számítás is igazol. Az előleg átutalása a projekt kezdetét követően meg is történt.

Az időközi kifizetések kérelmeket a közreműködő szervezet elfogadta, és az azokban megjelölt összegeket a Nonprofit Kft. elkülönített számlájára folyósította is.

A záró egyenleg kifizetési kérelem is határidőben beadásra került. A projekt záró kifizetései két részletben történtek meg. Ebben az esetben az utóbbi időpont számít a program záró dátumának, ugyanis ekkor került elfogadásra és kifizetésre a támogatási összeg utolsó részlete.

A projekt során egyszer folyósítottak előleget, a kifizetéseket 7 részletben igényelték, és ennek megfelelően is utalták. A kétszeri záró kifizetéssel együtt a projektet 10 részletben folyósította a „Cseszt Regélő”-nek az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft, melyet az alábbi táblázat hivatott szemléltetni.

4. táblázat: A "Cseszt Regélő" Közhasznú Nonprofit Kft. részére folyósított támogatások

Ütem	Kifizetés dátuma	Kifizetett összeg
Előleg	2012.06.22.	7.618.300 Ft
1. kifizetés	2012.11.28.	3.495.116 Ft
2. kifizetés	2012.12.15.	1.945.059 Ft
3. kifizetés	2013.04.30.	2.099.521 Ft
4. kifizetés	2013.05.08.	1.448.378 Ft
5. kifizetés	2013.06.19.	4.313.587 Ft
6. kifizetés	2013.08.13.	4.296.794 Ft
7. kifizetés	2013.11.06.	3.732.785 Ft
Záró kifizetés	2014.03.31	1.392.692 Ft
Összesen		30.342.232 Ft

Forrás: saját szerkesztés főkönyvi karton alapján

5.4. A bevételek és a pályázat során felmerült költségek kezelése, elszámolása

5.4.1. Az elszámolhatóság feltételei

Az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. a 2007-2013-as programozási időszakra adott ki egy általános útmutatót, melyben megjelennek az elszámolhatóság feltételei és annak időszaka.

Az **elszámolható költségekre** nézve a következő **feltételek** jelennek meg az útmutatóban:

- Csak azok a költségek számolhatóak el, melyek ténylegesen felmerültek, teljesülésük, jogalapjuk számlával, bevallással, vagy egyéb bizonylattal igazolhatóak.
- A költség közvetlenül kapcsolódik a támogatott programhoz, annak megvalósításához mind az előkészület, mind a végrehajtás terén nélkülözhetetlen, illetve a projekt elfogadott költségvetésében megjelenítésre került.

- A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat. A pályázat költségvetésének részletesnek, ezáltal ellenőrizhetőnek kell lennie, hogy a költség besorolása egyértelmű legyen.
- A költség Magyarország területén végrehajtott projekt érdekében merült fel.
- A felmerült költségek a támogatás mértékével arányosan számolhatóak el.
- Egy költséget csak egyszer lehet elszámolni, nem valósulhat meg kettős finanszírozás.⁵⁰

Elszámolhatósági időszak

Az elszámolhatóság feltételeihez szorosan kapcsolódik az elszámolhatósági időszak, hiszen a költségeket csak egy meghatározott időszakra vonatkozóan lehet elszámolni. Az elszámolható időszak a Mesterségek Tere esetében **2012.06.01-től 2014.01.31-ig tart**, melyet a támogatási szerződésben is rögzítettek.

Az időszak kezdetét rögzítenie kellett a pályázóknak a projekttervezési útmutatóban is. A projekt akkor minősül megkezdettnek, ha folyósítások értéke a szerződésben rögzített összes költség 80%-át nem haladja meg, ettől kezdve ugyanis a projekt befejezettnek tekinthető.

A pályázatok során beszélhetünk **előkészítési időszakról**, a Mesterségek Tere esetében azonban sem a „Cseszt Regélő”-nél, sem a konzorciumi tagoknál nem jelentek meg a tervezés során előkészületi költségek, így előkészületi időszakról sem beszélhetünk. A költségek folyamatosan, 20 hónap alatt kerültek elszámolásra.

5.4.2. A bevételek kezelése

A bevételek kezelésével kapcsolatosan szigorú szabályokat határoz meg az ESZA Nonprofit Kft., hiszen a kedvezményezettnek bevétele elméletileg csak a pályázati támogatás összege lehet. A támogatás összege azonban egy elkülönített bankszámlára érkezik, mely után a számlavezető bank kamatot folyósít a kedvezményezettnek. Ez különösen a folyósított előleg esetén fordulhat elő a támogatottnál. A plusz bevétel

⁵⁰ ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft (szerk): Elszámolható költségek általános útmutató 2007-2013 programozási időszak, c.a. 2007.

azonban problémát okozhat a pályázónak, mert ezen bevételek köre csökkenti a projekt elszámolható költségeinek összegét.

A kapott kamaton kívül bevételt képezhet a kedvezményezettnél

- az értékesítésből
- szolgáltatás nyújtásból
- bérbeadásból
- regisztrációs díjból
- és egyéb tevékenységből származó eredmények.

A támogató azonban lehetőséget ad arra, hogy ne kelljen a pályázónak csökkentenie az elszámolható költségeinek körét. Megoldásként felkínálja azt a lehetőséget, hogy a többletbevételek összegét felhasználja a projekt megvalósítása érdekében. Arra azonban ügyelnie kell, hogy nem haladhatja meg a projekt egy-egy tevékenységi körére szánt keretet.

Például:

Irodaszer vásárlásra meghatározott keret: 100.000 Ft.

Kapott kamat összesen: 10.000 Ft.

A projekt során a keretből felhasznált összeg: 80.000 Ft.

Ebben az esetben a kapott kamatot teljes mértékben felhasználhatja irodaszer vásárlásra a kedvezményezett, és még így is marad 10.000 Ft, amelyet a keretre költhet.

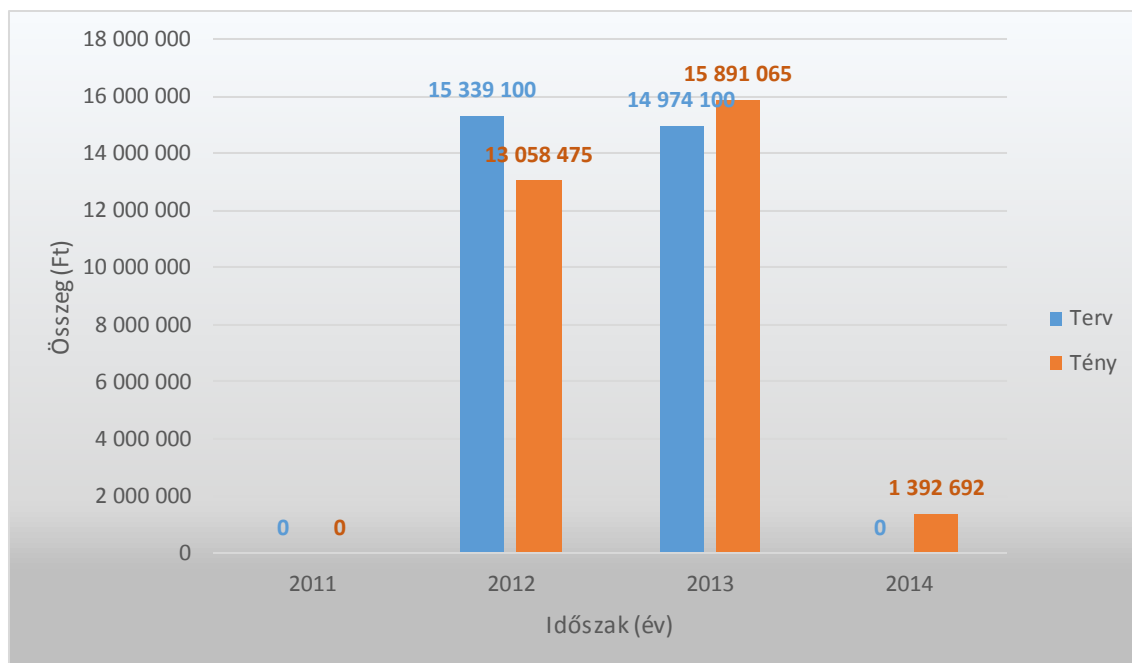
A „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. elkülönített bankszámláján is keletkezett bevétel kapott bankkamatból, melyet ráfordításként el tudott számolni, így nem kellett ezzel az összeggel csökkenteni a kapott támogatás értékét.

5.4.3. Az elszámolható és nem elszámolható költségek köre

A pályázat során elszámolható költségek körét a támogatási szerződés mellékletei tartalmazzák. A pályázat benyújtásakor a „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft.-nek kellett egy tervezetet készíteni, hogy a költségek hozzávetőleg milyen ütemben fognak felmerülni, és ezzel párhuzamosan milyen ütemben kerülnek lehívásra.

9. ábra: A tervezett és a tény költségek összevetése

Forrás: saját szerkesztés belső dokumentumok alapján

A tervek készítésekor, mint minden szervezet, a „Cseszt Regélő” is csak hozzávetőlegesen tudta megmondani, hogy a költségek milyen ütemben fognak felmerülni. A pályázathoz kapcsolódóan azonban a támogatást nyújtó meghatározott bizonyos tevékenységi köröket, és ezekhez kapcsolódóan meghatározott bizonyos feltételeket, esetleg pénzügyi kereteket a szervezetek számára, amelyen belül a támogatási pénzzel gazdálkodhatnak. A TÁMOP ezen pályázatának keretében 8 kategóriát, valamint a tartalékot (itt IX. kategória) sorakoztatott fel, melyeken belül a költségeiket a szervezetek a rájuk eső pályázati pénzből elszámolhatták:

I. Projekt előkészítés

A teljes támogatási összeg maximum 6%-a számolható itt el.

II. Projekt menedzsment költségei

Csak és kizárólag a főpályázó (jelen esetben „Lenti Városüzemeltető” Nonprofit Kft.) számolhat el itt költségeket, melyek nem haladhatják meg a teljes elszámolható költség a 12%-át.

III. Projekt szakmai megvalósításával összefüggő költségek

A főpályázónak kötelezően szakmai vezetőt kell alkalmaznia a projekt lebonyolításához, melynek költségei jelen esetben a „Lenti Városüzemeltető” Nonprofit Kft. kontójára terhelődnek.

Ezenkívül szakmai munkatárs és szakértő bevonás is felmerülhet, melynek költségeit bármelyik partner beveheti a költségtervébe.

IV. Célcsoport számára biztosított képzési költségek, célcsoport számára biztosított egyéb támogatások költségei

V. Projekt megvalósításához igénybevett szolgáltatások

Külső szolgáltatótól igénybe vett szolgáltatás költségei számolhatóak el itt.

VI. Egyéb szolgáltatások

Itt jelennek meg a nyilvánosság biztosításának költségei, közbeszerzési eljárások során felmerülő költségek, valamint kötelező könyvvizsgálati díjak.

VII. Építés, felújítás, bővítés, eszközbeszerzés (ERFA)

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. között átjárhatóság létesíthető. Ez az jelenti, hogy a Tanács 1083/2006/EK rendeletének 33. cikke alapján lehetőség van arra, hogy legfeljebb 10%-os határ erejéig, a fent megnevezett strukturális alapok egymás hatáskörébe tartozó tevékenységeket megfinanszírozzák. Bár a pályázat keretében nem létesíthető épület, nem valósítható meg felújítás, bővítés és a többi, az átjárhatóságra hivatkozva gyakorlatilag ez teljesen szabályszerűen megtehető.

VIII. Egyéb, a projekt végrehajtásával összefüggő (általános) költségek

Az általános költségek a projekt tekintetében nem haladhatják meg az összes elszámolható költség 10%-át.

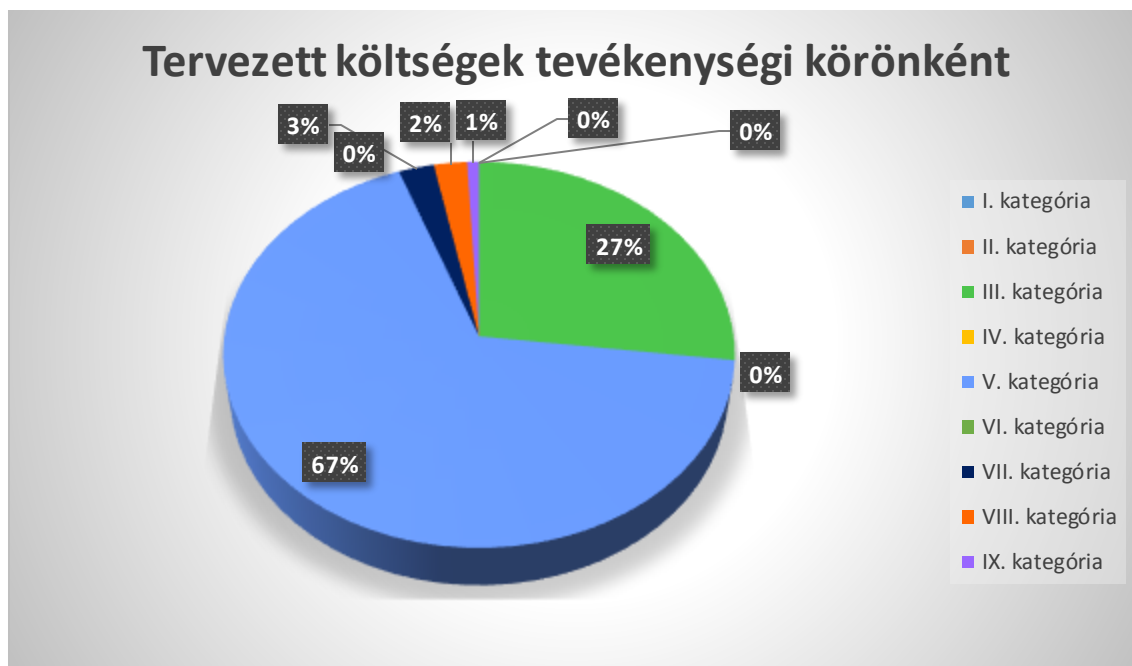
IX. Tartalék (plusz kategória)

Az elsőre nem látható, tervezhető költségek fedezetére tartalék képezhető, mely a teljes támogatás maximum 5%-át teheti ki.

A felsorolt kategóriák függvényében a „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. megtervezte a pályázathoz kapcsolódó költségvetését, mely összességében 30.473.200 forintot fedett le.

10. ábra: Tervezett költségek tevékenységi körönként

Forrás: saját szerkesztés belső dokumentumok alapján

Ahogy az ábrán is látható, a „Cseszt Regélő” projekt-előkészítésre (I. kategória), projekt menedzsment költségeire (II. kategória), célcsoport számára biztosított képzési költségek, és az ezzel kapcsolatos egyéb támogatások költségeire (IV. kategória), valamint az egyéb szolgáltatások igénybevételére (VI. kategória) nem adott be pénzügyi tervezetet.

A „Cseszt Regélőnek” és konzorciális partnereinek figyelnie kellett arra, hogy a kiadások megtervezésénél minden esetben a **bruttó összeggel** kellett számolnia. A Mesterségek Tere projektnél ugyanis **nincs általános forgalmi adó levonási jogok** kedvezményezettnek. Bármely költség merült is fel a program lebonyolításával kapcsolatosan azt Áfával növelten kellett megtervezni és lebonyolítani is.⁵¹

⁵¹ ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft (szerk.): Elszámolható költségek általános útmutató 2007-2013 programozási időszak, c.a. 2007.

A továbbiakban azt fogom részletezni, hogy a pályázati útmutató alapján mely kategóriáknak megfelelően adott be költségtervet a „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft., és ezt a tervezetet hogyan sikerült a gyakorlatban megvalósítani.

1. Projekt szakmai megvalósításával összefüggő költségek

A projekt szakmai megvalósításának első lépéseként egy szakmai szervezet hoztak létre a konzorcium tagjai, amely (mint az már fentebb említésre került) a kiválasztási folyamatokban vállalt fontos szerepet. A szakmai szervezetben 2 szociális munkást és egy szociális munkaszervezőt foglalkoztattak 20 hónapon keresztül. Ebben a kategóriában a két szociális munkás bére, járulékai, és utazási költségei kerültek elszámolásra.

a) 52. Igénybevett szolgáltatások költségei

A szociális munkások lakóhelyi környezetben és a munkavégzés helyszínein személyesen tartották a kapcsolatot mind a célcsoport tagjaival, mint a munkaadókkal, mind pedig az önkormányzattal 51 településre kiterjedően. Ennek az úti- és kiküldetési költsége került megbecsülésre ebben a kategóriában.

b) 54. Bérköltség

A 2 szociális munkás főállásban, heti 40 órában dolgozott, bruttó 150.000 Ft/fő bérért 20 hónapon keresztül.

c) 56. Bérjárulékok

A bérhez kapcsolódóan természetesen járulékfizetési kötelessége (nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék) is volt a „Cseszt Regélő”-nek, amely 2011-ben (a pályázat beadásakor) még TB járulék néven a bruttó bér 27%-át tette ki. 2012. január 1-jével változtak az adózási szokások Magyarországon, melynek keretében az elnevezés Szociális hozzájárulási adóra (*röviden: Szochó*) változott, az adófizetési kötelezettség mértéke azonban maradt továbbra is 27%.

A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatosan tehát a következő költségek lettek megtervezve.

5. táblázat: A projekt szakmai megvalósításához tervezett költségek

Megnevezés	Terv
52. Igénybevett szolgáltatások költségei	600.000 Ft
5222. Igénybevett szolgáltatások költségei	600.000 Ft
54. Bérkölttség	6.000.000 Ft
5411. Bérkölttség	6.000.000 Ft
56. Bérjárulékok	1.620.000 Ft
561. TB járulék	1.620.000 Ft
Összesen	8.220.000 Ft

Forrás: saját szerkesztés a támogatási szerződés melléklete alapján

2. Projekt megvalósításához igénybe vett szolgáltatások

A Mesterségek Tere pályázat során a legtágabb kategóriának számít a projekt megvalósításához igénybe vett szolgáltatások köre a „Cseszt Regélő” szempontjából. Itt került elszámolásra a legtöbb költség, mely túlnyomó részben egyértelműen igénybe vett szolgáltatás volt. Lényegében a projekt lebonyolítását tervezték meg és hajtották végre a kategória költségeiből, melyet a következő táblázat számlaosztályok, és ezen belül számlaszámok szerint taglal összesszerűen.

6. táblázat: A megvalósítás igénybevett szolgáltatásainak tervezett elszámolható költségei

Megnevezés	Tervezett költség
52. Igénybevett szolgáltatások	17.570.000 Ft
522. Bérleti díj (például: 5227. Iroda bérleti díja)	1.500.000 Ft
524. Hirdetés, reklám, propaganda költségek	470.000 Ft
- Sajtóesemény	
- Projektzáró kiadvány	
525. Oktatás és továbbképzés költségei	6.800.000 Ft
529. Egyéb igénybevett szolgáltatások költségei	8.800.000 Ft
- Mérnöki, szakértői díjak	
- Rendezvényszervezés költsége	
- Ki nem emelt egyéb igénybevett szakmai szolgáltatások költségei	
54. Bérköltség	2.400.000 Ft
5413. Megbízási díj	2.400.000 Ft
56. Bérjárulékok	583. 200 Ft
561. TB járulék	583.200 Ft
Összesen	20.553.200 Ft

Forrás: saját szerkesztés a támogatási szerződés melléklete alapján

A Mesterségek Tere lebonyolításához a Nonprofit Kft.-nek két irodát, szociális helyiségeket és tárgyalót kellett biztosítani, ezáltal merültek fel a projekt kapcsán bérleti díjak.

Az oktatás és továbbképzés költségei a ráhangoló-motiváló tréning megszervezését, és a befogadó munkahely-képzéssel összefüggő költségeket fedik le. Ezek lehetnek tananyag költségei, oktatók díjazásai, valamint utazási költség-térítés.

Az egyes feladatok elvégzéséhez a „Cseszt Regélő” szakértőt vont be, melynek költségei az 529.-es számla alábontásában találhatóak. Ilyen feladatok például:

- minőségbiztosítás
- termékfejlesztés
- nemzetközi kapcsolatépítés.

A mérnöki, szakértői díjon felül rendezvényszervezés költségei, honlap-fejlesztés és fenntartás, valamint hirdetés, reklám, propaganda költségeinek elszámolását tervezték az egyéb igénybevett szolgáltatások költségeibe.

A bérköltség és az ahhoz kapcsolódó járulékok a szociális munkaszervező megbízási díját fedik le. A járulék meghatározása a következő módon történik:

$$\text{Megbízási díj után fizetendő járulék} = \text{bruttó bér} \times 90\% \times 27\%$$

3. Építés, felújítás, bővítés, eszközbeszerzés

Ebben a kategóriában 3 darab hordozható számítógép beszerzését kezdeményezte a „Cseszt Regélő” Nonprofit Kft., melyen a munkaerő-piaci szolgáltatások, illetve a másodlagos célcsoportok számára szervezett képzési tevékenységek dokumentálása folyt. A 3 hordozható számítógépet egyenként 250.000 Ft-ra becsülték, így a 143. Irodai, igazgatási berendezések és felszerelések számlaosztályra 750.000 Ft elszámolását tervezték.

A 3 db gép beszerzése meg is történt a támogatás megszerzését követően megközelítőleg a tervezetben meghatározott összeg ellenében.

A számítógépek kapcsán értékcsökkenés elszámolását is lehetővé tette a pályázat. A számítástechnikai eszközökre meghatározott 33%-os leírási kulccsal, a projekt céljainak megvalósítása érdekében történő használat időarányos részét számolhatta el a Nonprofit Kft a számítógépekre.

4. Egyéb, a projekt végrehajtásával összefüggő (általános) költségek

Az utolsó kategóriába leginkább azok a költségek kerültek, amelyeket egyikbe sem lehetett igazán besorolni:

a) 51. Anyagköltség

513. Egyéb anyagköltség 400.000 Ft

A Mesterségek Tere lebonyolításának általános adminisztrációjához szükséges irodaszerek, nyomtatványok, kis értékű irodaszerek.

b) 53. Egyéb szolgáltatások költségei

532. Pénzügyi befektetési szolgáltatások díja 100.000 Ft

Például bankszámla nyitási, vezetési költség.

539. Különnféle egyéb költségek 200.000 Ft

Például posta, internet, telefon díja

5. Tartalék

Az 5 igénybe vett kategórián felül a „Cseszt Regélő” is megnevezett egy összeget az előre nem látható költségek fedezetére tartalékként, mely 250.000 forintot tesz ki. A tartaléknál az az elvárás, hogy nem lehet magasabb, az összes támogatás 5%-nál, jelen esetben ez jóval a határértéken belül van.

Nem elszámolható költségek köre

- föld, telek, ingatlan vétel
- új épület építése
- épület felújítása, átalakítása, javításának költsége
- gépjármű-, bútor-, eszközbeszerzés
- kamattartozás kiegyenlítése
- hitelkeret túllépésének költsége, egyéb pénzügyekkel kapcsolatos forgalmi költségek
- deviza/valuta árfolyamvesztése, átváltási jutaléka
- jutalék, osztalék kifizetése
- visszaigényelhető adók
- bírási, kötbér, perköltség
- lízing díj
- önerő természetbeni hozzájárulásként.

5.5. Az „elkülönített nyilvántartás”

Az elszámolásokra vonatkozóan az az előírás a civil szervezeteknél, hogy a bizonylatokat az egyes támogatásokhoz kapcsolódóan elkülönítetten kell nyilvántartani, a bizonylatokat záradékolni kell, és fontos, hogy az ellenőrizhetőségük is biztosítva legyen.

Az elkülönített nyilvántartás gyakorlati megvalósulásának szemléltetésére az 1. számú mellékletben látható számla életútját fogom végigkísérni a záradékolástól az ellenőrzésig.

5.5.1. Bizonylatok záradékolása

A támogatás szempontjából azok a dokumentumok számítanak bizonylatnak, amelyeket a kedvezményezett az elszámolási időszak alatt a költségek igazolására a közreműködő szervezet számára benyújt elszámolásra. A támogatottnak, és a támogatott szervezet könyvelését végző vállalatnak azonban egyértelműen be kell tudnia azonosítani, hogy mely bizonylat merült fel a vállalkozás működésével kapcsolatban, és mely függ össze a pályázati tevékenységgel.

A kedvezményezettnek kötelezően minden projekttel kapcsolatos dokumentumot elkülönítetten kell nyilvántartania. Ahhoz azonban, hogy ez megvalósuljon, a kedvezményezettnek jelölnie kell a félreértések elkerülése végett, illetve a jogszabályi előírás miatt a bizonylaton, hogy milyen célból kerül elkülönítésre.

A pályázatok kapcsán a leggyakoribb bizonylat a számla, melynek formai követelményeit az Áfa törvény tartalmazza. Figyelni kell a számla kézhezvételekor, hogy az a kedvezményezett nevére és címére került-e kiállításra, illetve meg kell felelnie az Áfa törvény követelményeinek is.

A bizonylatok Áfa törvénynek való megfelelése esetén hitelesíteni és záradékolni kell. A záradékolás lényege, hogy a bizonylatokat a támogatási szerződésben foglaltaknak megfelelően a következő szöveget tartalmazza:

„... Ft a ... pályázati azonosítóval ellátott támogatási szerződés keretében elszámolva.”

Ezenkívül dátum, aláírás (hitelesítés) kerül rá, valamint, hogy milyen tevékenységi kör keretében kerül elszámolásra.

12. kép: Példa a záradék gyakorlati megvalósulására

Forrás: saját szerkesztés az 1. számú melléklet alapján

A példaként hozott számla záradékából egyértelműen kivehető, hogy a TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011-es Mesterségek Tere nevű pályázathoz köthető, és minden kötelező tartalom szerepel rajta az előírások szerint.

Ha a számla nem eredeti, szükséges hozzá a következő felirat, természetesen szignóval hitelesítve:

„A bizonylat az az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat.”

A záradékolási eljárás segít a könyvelés számára, hogy megvalósulhasson az elkülönített nyilvántartás.

5.5.2. Munkaszámok alkalmazása

Az elkülönített nyilvántartás összeegyeztetés a könyveléssel nem egyszerű, hiszen míg egy naptári év 12 hónapot fed le, melyről év végén egy beszámoló készül, addig jelen helyzetben a Mesterségek Tere fantázianevelő pályázat esetén 20 hónapról kellett készíteni elszámolást, és nem csak egy alkalommal. Ez a bizonyos elszámolás két részből áll: egy pénzügyi és egy szakmai beszámolóból.

„A pénzügyi beszámoló célja, hogy a kedvezményezett a támogatási szerződés szerinti felhasználását bizonylatokkal alátámassza, melyet a pályázat alapjául szolgáló elfogadott költségvetési soroknak és tételeknek megfelelően kell elkészíteni, ami nem feltétlenül egyezik a beszámoló elkészítéséhez vezetett főkönyvi könyvelés szerinti megbontással.”⁵²

Gyakorlatilag tehát dupla nyilvántartást kell vezetni a könyvelőnek egy időben. Az újabb könyvelőprogramok már alkalmasak rá, hogy ez ne okozzon sokkal több problémát, így a dupla nyilvántartás nem jelent dupla munkát a könyvelők számára. Az adott könyvelőprogram gyűjtőszámos könyvelési opciója révén ugyanis lehetőség van a bizonylatok egyidejű nyilvántartására. A gyakorlatban ez kétféleképpen valósulhat meg:

1. **Költséghelyre** való könyveléssel
2. **Munkaszámokra** való könyveléssel.

A költséghelyre való könyvelés a gyakorlatban a legrégebb óta alkalmazott módszer. Főként nagyobb cégeknél használják a 6-7-es számlaosztályt, ahol költséghelyre és költségviselőre való könyveléssel még hatékonyabbá tudják tenni a termelést.

Manapság a pályázatok kapcsán egyre nagyobb népszerűségnek örvend a munkaszámok alkalmazása. Ez a gyakorlatban úgy fest, hogy minden pályázat kap a

⁵² Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfo Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 207.

könyvelési programban egy munkaszámot, természetesen még az elnyert pályázat elszámolási időszakának kezdete előtt.

13. kép: Munkaszám gyakorlati megvalósulása

The screenshot shows a software window titled "Munkaszámok" with a close button (X) in the top right corner. The window contains a form with the following fields:

- MUNKASZÁM adatai**
 - Kód:** TÁMOP1.4.3-10
 - Munkaszám megnevezése:** TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011 mesterségek Tere
- Alapadatok** (selected) / **Egyéb kiegészítések**
- Rendelészám:** [Empty text box]
- Szerződés:** [Dropdown menu]
- Indítva:** 2012.06.01 [Dropdown menu]
- Határidő:** 2014.12.31 [Dropdown menu]
- Rajzszám:** [Empty text box]

Forrás: saját szerkesztés

Célszerű úgy létrehozni a munkaszámokat, hogy azok tovább is bonthatóak legyenek, mert egy-egy támogatási szerződés kapcsán számos elszámolási, beszámolási feltétel léphet fel, így a későbbiekre nézve megkönnyíthető az előírásoknak való megfelelés.

A beérkezett bizonylatok a pályázat szerint kerülnek a meghatározott munkaszámokra, ha egyikhez sem köthető a bizonylat, akkor egy általános munkaszámra kerül.

A példaként hozott számlát a záradék alapján már besoroltuk a Mesterségek Tere projekthez. A „Cseszt Regélő” ügyvezetője munkájának megkönnyítésére feltűntette a bizonylaton azt is, hogy mely tevékenységi kategóriába sorolandó az adott tétel. A bizonylat tehát beékezik, és szállítói tartozásként felvitelre kerül a 4546-os Belföldi szállító TÁMOP-1.4.3-ra.

14. kép: 1. számú melléklet rögzítése

Könyvelési tétel

Kontír generálás (F7) ÁFA bontás (Ctrl+F7) **S / 4546 - Belföldi szállító TÁMOP-1.4.3 (4546)**

Várható könyv.sz. **13/4546000008** Tart./Köv. **Követel** Pénznem **HUF** Számlaszám **AA7S-B951723** **KIADÁS** ÁFA id: 2013
 03 - Március
 Kézi adat:

Partnerkód **10005** Partnernév **Hálózat az Integrációért Alapítvány** Bankszámlaszám

Fizetési mód **Átutalás** Telj.dátuma **2013.03.14.** ÁFA dátuma **2013.03.14.** Fiz.határidő **2013.04.10.** ÁFA kód **Kk**

Nettó: 500 000,00 ÁFA: 0,00 Bruttó: 500 000,00

Megjegyzés

Kontír kód **5222** Szöveg **Igénybe vett szolgáltatások** Ügyintéző **XX** Bizonylat kelte **2013.06.11.**

KONTÍR: **500 000,00** **Napló összesen: - 75 000,00 HUF**

Tartozik	Követel	Érték
▶ 5222	Igénybe vett szolgáltatás 4546	Belföldi szállító TÁMOP-1. 500 000,00

Új tétel Módosít Töröl Bontás: Ktgh **Mun.** Mg/A

Karton lekérdezés PÉNZÜGYI TÉTELEK miatt a módosítás tiltott! **Mégsem** OK (F12)

Forrás: saját szerkesztés

A könyvelési tétel rögzítésénél az általánostól eltérően ki kell tehát választani a munkaszámot, amit az ablak alján található „Mun.” opciónál tehetünk meg. Az ekkor felugró ablakból ki kell választanunk a Mesterségek Tere projektet, hogy felkerüljön a munkaszámra, és megvalósuljon az elkülönített nyilvántartás.

15. kép: Munkaszám kiválasztása

Munkaszámos bontás

Könyv.kód	Munkaszám	Tartozik	Követel	Ügyintéző
▶ 5222	TÁMOP1.4.3-10 - TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011 r	500000		0 XX

Forrás: saját szerkesztés

A bizonylatról a könyvelésre adást megelőzően készítenek egy hitelesített másolatot, melyet a kifizetési kérelemmel együtt benyújtanak a közreműködő szervezetnek. Természetesen egyszerre több bizonylatot nyújtanak be egy kifizetési kérelemben. Miután ezt a számlát mind formailag mind tartalmilag elfogadták, és

folyósították a kifizetési kérelemben meghatározott összeget, akkor a „Cseszt Regélő” kiegyenlítette az ellenértéket.

16. kép: 1. számú melléklet kiegyenlítése a bankból

Tartozik	Követel	Érték
4546	Belföldi szállító TÁMOP-1. 3842	Elszámolási Betétszla li. 500 000,00

Forrás: saját szerkesztés

Itt már nincs szükség arra, hogy a bizonylatot munkaszámra tegyük. Ezt csak egyszer, felvitelkor kellett elvégezni.

A munkaszámra való könyvelés azt a célt szolgálja, hogy az ügyfél, jelen esetben a „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. átfogó képet kapjon a tevékenységéről, illetve megfeleljen a pályázati követelményeknek, és ezzel egyidejűleg külön is láthassa a pályázati tevékenységének pénzügyi hatásait.

A példaként hozott számla könyveléskor az 5222. Igénybevett szolgáltatásokra került, mely bizonylatról kétféleképpen kérhetünk le főkönyvi kivonatot. Egyrészt lekérhetjük arra a munkaszámra, amelyet a Mesterségek Tere projekt kapcsán hoztunk létre. A paraméterek megadásával le tudjuk szűkíteni az igénybevett szolgáltatások körét a példánkban lévő bizonylatra, mely így néz ki:

17. kép: Munkaszámos főkönyvi kivonat (részlet)

Név : Cseszt-Regélő Nonprofit Kft Címe : 8973 Csesztreg Csesztreg, Petőfi ut 2.
Adószám : 20989336-2-20 Cégjegyzék száma : 20-09-069697

FŐKÖNYVI KIVONAT - Munkaszámok

Lekérdezés paraméterei: Teljesítés:2013.03.01 - 2013.03.31 / Munkasz.:TÁMOP1.4.3-10 - TÁMOP1.4.3-10 / Fk.kód:5222 - 5222 / Partner:10005 - 10005

Munkaszám Főkönyv	Könyv.sz.	Tartozik	Követel	Egvenleg
TÁMOP1.4.3.5222 - Igénybe vett szolgáltatás 13/4546000008		500 000	0	500 000
TÁMOP1.4.3-10 - TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011 mestersége		500 000	0	500 000
TÁM		500 000	0	500 000
TÁ		500 000	0	500 000
T		500 000	0	500 000
Mindösszesen :		500 000	0	500 000

Forrás: saját szerkesztés a főkönyvi kivonat alapján

Az ügyfél gazdálkodásának eredményeként azonban több tétel is megjelenhet az adott számlaszámon. Második lehetőségünk tehát, hogy egy általános főkönyvi kartont is kérünk le az 5222.-es alszámla összes tételére. Szintén leszűkítettem itt is a keresést, hogy csak a számomra fontos tétel látszódjon:

18. kép: Főkönyvi karton (részlet)

Név : Cseszt-Regélő Nonprofit Kft Címe : 8973 Csesztreg Csesztreg, Petőfi ut 2.
Adószám : 20989336-2-20 Cégjegyzék száma : 20-09-069697

FŐKÖNYVI KARTON LISTA

Paraméterek: Fk.kód: 5222 - 5222 ; Év: 2013 - 2013 ; Hónap: 3 - 3 ; Partner kód: 10005 - 10005

Teljesítve	Könyv.szám	Megnevezés	Hó.Számla szám	Tartozik	Követel	Ellenszámla	Bizonylatz.	Partner Kum.egyenl. Kód	Név
Főkönyvi kód :	5222	Igénybe vett szolgáltatások							
2013.03.14.	13/4546000008	Igénybe vett szolgáltatások	3 AA7S-B951723	500 000,00	0,00	4546		500 000 10005	Hálózat az Integrációért Alapítvány
Hónap összesen :	5222		3	500 000,00	0,00				
Hónap egyenlege :				500 000,00					
Kumulált összesen :				500 000,00	0,00				
Kumulált egyenleg :				500 000,00					

Forrás: saját szerkesztés a főkönyvi karton alapján

5.6. Az ellenőrzési rendszer

Az eddigiekben többször is szó esett az ellenőrzésekről, főként a kifizetési kérelmek kapcsán. Az ellenőrzés szerves része a pályázatok lebonyolításának, ugyanis ezek megléte szolgálja azt, hogy a pályázatban foglalt követelmények, célok, elvárások megvalósuljanak.

A pályázatok során az ellenőrzésről a közreműködő szervezet, a Mesterségek Tere esetében az ESZA Nonprofit Kft. gondoskodik. Az ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok meghatározását is a közreműködő szervezet végzi, az ezzel kapcsolatos előírásokat, kötelezettségeket a kedvezményezettre nézve a Pályázati útmutató taglalja.

A TÁMOP pályázatok során úgy nevezett folyamatba épített ellenőrzés valósul meg, mely lényegében egy információs rendszer: a bejövő információk alapján a közreműködő szervezet eldönti, hogy kifizethető-e a támogatás.

A folyamatba épített ellenőrzés keretében dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzés is megvalósul, melyet együttesen hitelesítési folyamatnak nevezünk.

Hitelesítési folyamat

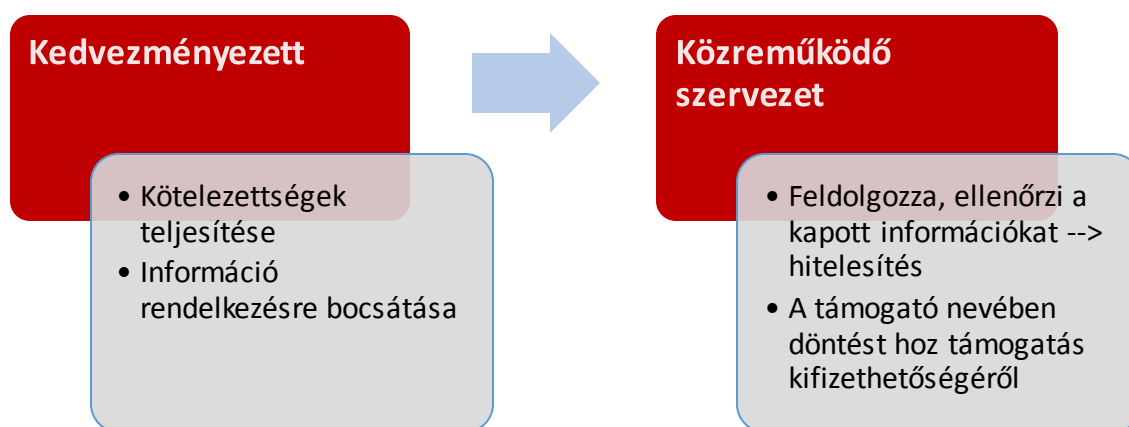
A hitelesítési folyamat eredményeként valósul meg a kedvezményezett által benyújtott jelentések hitelesítése, innét is az elnevezés.

A helyszíni ellenőrzés fontos része a hitelesítési folyamatnak, ugyanis csak ekkor van lehetőség

- a számlák, bizonylatok eredeti példányainak megtekintésére,
- a támogatás során beszerzett eszközök, beruházások szemléjére
- interjú létesítésére a projekt résztvevőivel
- nyilvánossághoz kapcsolódó követelmények ellenőrzésére,
- utólagosan nem ellenőrizhető projekttevékenységek ellenőrzésére, mint például: rendezvények, képzések és a többi.

A rendszer működtetésének érdekében mind a támogatottnak, mind a közreműködőnek együtt kell működni.

11. ábra: Hitelesítési rendszer

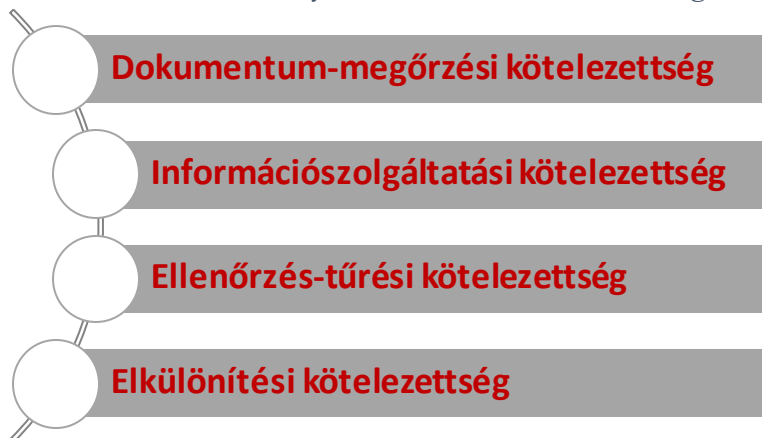
Forrás: saját szerkesztés

A folyamat megvalósítása érdeke a kedvezményezettnek, ugyanis az ESZA Nonprofit Kft. visszamenőleg szerződést bonthat, vagy pénzügyi korrekciót írhat elő.

Az 11. ábrán is feltüntetett kedvezményezettrel szembeni kötelezettségek a következők:

12. ábra: Kedvezményezettrel szembeni kötelezettségek

Forrás: saját szerkesztés ESZA útmutató alapján

Mesterségek Tere kapcsán a „Cseszt Regélő”-nek a pályázattal kapcsolatos dokumentumokat a támogatási szerződésben meghatározott időpontig, vagyis 2020. december 31-éig kell megőriznie.

Információszoigáltatási kötelezettség lényegében kommunikációt jelent a közreműködő és a kedvezményezett között. Információt kell szolgáltatnia a támogatottnak a projekt előrehaladásáról, valamint a támogatás felhasználásáról. Ezenkívül a közreműködő szervezet kérésére bármely, a projekttel kapcsolatosan felmerült kérdésre válaszadási kötelezettsége van a támogatottnak.

Az ellenőrzés-tűrése egyrészt megvalósul már az információk átadásával, másrészt pedig a helyszíni ellenőrzéseken való rendelkezésre-állással teljesül.

Elkülönítési kötelezettség már az elkülönített nyilvántartásnál kitértem. Ez azonban nem csak a pénzügyekre vonatkozik, hanem az egyéb dokumentumokra is, amelyek nem feltétlenül kerülnek a könyvelésre.

Ellenőrzés funkciói

Attól függően, hogy az ellenőrzés a projekt mely szakaszában történik, beszélhetünk:

- előzetes helyszíni szemlérlől

- **közbenső ellenőrzésről**
- **záró ellenőrzésről**
- **utólagos ellenőrzésről.**

Előzetes helyszíni szemlét a pályázat benyújtását követően, de a támogatási döntés meghozatala előtt tartanak azért, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a benyújtott pályázat megalapozott, és hogy az esetleges kérdésekre választ kapjanak a bíráló bizottság tagjai.

Közbenső ellenőrzést a projekt kezdő és záró dátuma között többször is tartanak a projekt nyomon-követése céljából.

A záró egyenleg kifizetése kapcsán már szó esett a záróellenőrzésről, ami a projekt zárójelentésének beküldése és annak elfogadása között valósul meg. A pályázatoknál ez a legnagyobb volumenű és jelentőségű ellenőrzés is, hiszen ha valami nem felel meg az előírásoknak, megtagadhatják a záróegyenleg kifizetését.

Utólagos ellenőrzésre nem volt eddig példa a „Cseszt Regélőnél”. Ez a projekt fenntartási időszakában jellemző. A vizsgálat célja, hogy a projekt eredményei a zárást követően is fennállnak-e. A fenntartási időszak a Mesterségek Terének 2020. december 31.-ig tart, így még sor kerülhet erre.

A fentiekén kívül az ellenőrzés lehet **rendkívüli** vagy **tervezett** ellenőrzés. A hatályos jogszabály szerint 25 és 250 millió forint közti támogatás esetén legalább egy záróellenőrzést kell tartani. A tervezett ellenőrzések száma a Mesterségek Tere kapcsán egy volt, és ez a záróellenőrzés, az összes többi rendkívüli ellenőrzésnek tudható be.

Az ellenőrzések menete

A helyszíni ellenőrzést megelőzően az ellenőrök felveszik a kapcsolatot a kedvezményezettel, konzorciális pályázat esetén a főpályázóval, és megpróbálnak telefonon, e-mailben időpontot egyeztetni, mely során 1-2 lehetséges időpontot kínálnak fel. Amennyiben az egyeztetés sikertelen, az ellenőrök határozzák meg a vizsgálat időpontját. Rendkívüli ellenőrzés azonban értesítés nélkül is végezhető a helyszínen.

Az ellenőrök megérkezéskor felmutatják megbízólevelüket. Az ellenőrzés alkalmával a kedvezményezett szervezet képviselőjének vagy megbízottjának jelen kell

lennie a helyszínen. Konzorciális pályázat esetén minden partnertől legalább egy-egy fő. **Akadályoztatási jegyzőkönyvet** kell felvenni, ha ezen feltétel nem teljesül, illetve, ha nem áll rendelkezésre a vizsgálatához szükséges dokumentáció vagy egyéb információ. Az akadályoztatás a támogatási szerződés megszüntetését vonhatja maga után, hiszen nem teljesül az információszoigáltatási kötelezettség a kedvezményezett részéről.

Az ellenőrök a helyszíni szemle során megállapításukat írásba foglalják, amit egyeztetnek a jelenlévőkkel. Ha a kedvezményezett nem ért egyet a leírtakkal, a kifogásait jegyzőkönyvben rögzítik az ellenőrök. A helyszíni ellenőrzésről **jegyzőkönyv** készül, melyet a felek aláírással hitelesítenek ezzel le is zárva a helyszíni ellenőrzést.

Az ellenőrzés tárgya

A helyszíni ellenőrzésen gazdasági események vizsgálata történik meg. Egy-egy gazdasági esemény az ellenőrzés kapcsán 3 szakaszra osztható a következőképpen:⁵³

7. táblázat: Gazdasági események 3 szakasza

Gazdasági esemény		
Beszerezési szakasz	Szakmai megvalósítás	Pénzügyi teljesítés
Közbeszerzés dokumentumainak vizsgálata,	Felmérési naplók, tervek, építési, üzembe helyezési naplók, átadás-átvétel dokumentumainak vizsgálata,	Számlák, bankszámlakivonatok, számviteli nyilvántartások, és a többi vizsgálata
Közbeszerzési Törvény hatálya alá nem tartozó beszerzések vizsgálata	jelenléti ívek, képzési anyagok, és a többi	
	Fizikai ellenőrzés	
Gazdasági esemény egyes szakaszai összhangjának vizsgálata		

Forrás: saját szerkesztés ESZA útmutató alapján

Az ellenőrzés konzorciális pályázat esetén a főpályázónál, jelen esetben a „Lenti Városüzemeltető” Nonprofit Kft. székhelyén zajlott a partnerek jelenléte mellett.

⁵³ ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.: HELYSZÍNI ELLENŐRZÉSI ÉS SZABÁLYTALANSÁG-KEZELÉSI ÚTMUTATÓ [papír alapú dokumentum] 2009

Előzetesen időpontot egyeztettek, és bekérték a vizsgálni kívánt tételeket (számlák, bizonylatok hitelesített másolatát). A helyszíni ellenőrzés során szűrőpróbaszerűen választották ki azokat a bizonylatokat, amelyeket tüzetesebben átvizsgáltak. Ha bármely bizonylat esetén hiba merült fel formailag, vagy nem jó helyre lett könyvelve, kérték annak javítását, mely, ha azonnal nem volt megoldható, bizonyos időintervallumon belül be kellett mutatni a már kijavított tételt.

Az utolsó ellenőrzésen a teljes dokumentációnak ott kell lennie a helyszínen a véletlenszerű ellenőrzés miatt. A Mesterségek Tere záróellenőrzése két napon át zajlott. Természetesen minden konzorciális partnernek meg kellett jelennie a saját dokumentumaival.

A záróellenőrzés során megvizsgálásra kerültek:

- a bizonylatok, számlák eredeti példányának megléte
- a számlákhoz kapcsolódó teljesítésigazolások
- munkaszerződések, jelenléti ívek
- bankszámlakivonatok forgalma
- projekt előrehaladási jelentés
- pénztárjelentés, pénztárforgalom bizonylatai,
- számviteli nyilvántartás megléte, helyessége.

A záró és rendkívüli ellenőrzések során a „Cseszt Regélőnél” nem találtak hibát. A záró ellenőrzéskor egyszeri alkalommal kértek hiánypótlást egy könyvelésben keletkezett hiba miatt, de a probléma azonnal orvosolható volt.

6. Összefoglalás, értékelés

Remélem szakdolgozatom elérte célját, és sikerült betekintést nyújtanom a civil szervezetek összetett világába, különösen a forrásszerzés egyik legmeghatározóbb módjába, a pályázati tevékenységbe.

A pályázatokon való részvétel sem a civil szervezeteknek, sem más szervezeteknél nem egyszerű, hiszen rengeteg adminisztrációs munkát von maga után, és a határidők, feltételek betartása is olykor próbára teszi az ember türelmét. Mégis úgy gondolom, hogy megéri a sok megpróbáltatás, mivel egyes esetekben csak a pályázatokból szerzett források segíthetnek a nagyobb volumenű célok megvalósításában.

A „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft és partnerei által lebonyolított Mesterségek Tere program mind szakmailag, mind pénzügyileg sikeresen zárult. A projekt során helyi szinten beavatkozás történt a munkaerőpiacon, és sikeresen javítottak a hátrányos helyzetű foglalkoztatottak arányán.

A „Cseszt Regélő” számára megítélt 30.473.200 Ft támogatásból 30.342.232 Ft került felhasználásra. A záró egyenleg kifizetése is megtörtént, jelenleg már csak a Mesterségek Tere fenntartási időszaka van.

Szakdolgozatom megírása során többször konzultáltam a „Cseszt Regélő” Nonprofit Kft. egyik ügyvezetőjével, Kovácsné Kocsi Zsuzsannával a részletek megismeréséhez. Nagyon tetszett az a hasonlat, amelyet a pályázatok életútjával kapcsolatosan mondott, miszerint a pályázat olyan, mint egy repülőgép, a szervezet pedig a pilóta. A repülést megelőzően megtervezik a röppályát, a turbulencia és egyéb más környezeti behatások miatt azonban gyakran kell változtatni az útvonalon, de a célállomás ugyanaz marad, és ha minden jól megy, ott is fogunk földet érni.

Egy pályázat sosem lehet 100%-os. Tervezhetünk, de nem tudhatjuk, mit hoz a jövő, hogyan fognak megvalósulni az elképzelések a valóságban. A Mesterségek Tere egy igen jól sikerült projekt volt, a „Cseszt Regélő” tagjainak elmondása szerint a pályázat sikeressége 80%-ra tehető.

Véleményem szerint van még mit fejlődni a pályázati rendszernek. A Mesterségek Terét 2010-ben kezdték el tervezgetni, 2011-ben adták be a pályázatot, a megvalósulás azonban 2012. közepétől 2014. elejéig zajlott. A XXI. század gazdasági helyzetében nem egyszerű már ennyire előre látni. Tegyük fel például, hogy a pályázathoz valamely vállalattól árajánlatot kértek 2011. elején. Egy árajánlat érvényessége mondjuk 3-6 hónap. A pályázat megnyerését követően az ajánlat már nem él, és az infláció, a fizető eszköz romlása növelheti az esetleges kiadásokat. Persze mondhatja a támogató, hogy ezért kell minden esetben tartalékot képezni, de mi a helyzet, ha változik az adózási rendszer egyik évről a másikra. Egy ilyen hatást már nem biztos hogy elbír a támogatás.

Az ellenőrzési rendszer és a folyamatos kontroll meglétét természetesen szükségesnek tartom a pályázat nyomon követése miatt, de lehetne egyszerűsíteni vagy gyorsítani az adminisztrációt, hogy ne okozzon problémát a szervezeteknek a tervek gyakorlatba való átültetése.

Bár a Mesterségek Tere támogatási intenzitása 100%, vagyis teljes mértékben támogatott, mégis voltak rések, amelyeket nem fedezett a forrás. Ilyen például:

- a könyvelési költségek (csak a főpályázó számolhatta el)
- útköltség térítést a megbízási szerződésben közreműködő személy nem számoltathatott el
- hitelköltség sem számolható el az esetleges fizetési nehézségek áthidalására (a Mesterségek Terére nem volt jellemző a hitelfelvétel) és a többi.

Az ilyen és hasonló költségek miatt a pályázatokban résztvevőknek minden esetben kell számolniuk önerővel a nem elismerhető költségelemek miatt. A „Cseszt Regélő” ügyvezetőjének elmondása szerint alapjáraton 5-10% önerővel kell számolni függően a támogatás nagyságától.

A konzorciumban való együttműködés sem könnyítette meg a pályázat lebonyolítását. Szokták mondani: „*ahány ház, annyi szokás*”. A főpályázó feladata, hogy összefogja a partnereket, és irányítsa az eseményeket. Mindig vannak érdekellentétek, és a csapatban való munka sokszor rizikósabb, mint egyedül véghezvinni valamit. A Mesterségek Tere megvalósítása során is nehézséget okozott az együttműködés, a pályázat mégis sikeresen lezajlott.

Összességében nagyon sokat tanultam kutatómunkám során a civil világról, az élet nehézségeiről a szektorban. Meglepetésként ért, hogy milyen tájékozottság jellemző a szektorra a vállalkozásokkal ellentétben. Gyakorlati munkám során ugyanis sok vállalattal ismerkedtem meg, és a „Cseszt Regélő” tudást tekintve messze felettük jár. Nem csoda, hiszen egy-egy ilyen pályázat sok területre nyújt betekintést a szervezet tagjainak, és hogy megfeleljenek a követelményeknek, kénytelen mindig naprakésznek lenni a jogszabályokat és egyéb előírásokat illetően.

Zárásul szeretném Kovácsné Kocsi Zsuzsannával folytatott beszélgetéseink egyikén elhangzott mondatot idézni. A kérdésem az volt a szervezet ügyvezetőjéhez, hogy mi a „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Nonprofit Kft. küldetése, melyre a következő választ kaptam:

„Fejlődés ott érhető el, ahol van fejleszthető ember. A mi célunk az, hogy egy élhető környezetben kreatív embereket lássunk a vidéken.”

Irodalomjegyzék

Könyvek, folyóiratok, kiadványok, főiskolai jegyzetek

Agócs Gergely (és mások): Civil szervezetek kézikönyve – Jogszabályok magyarázata nem csak civil szervezeteknek, Emberi Erőforrások Minisztériuma, ISBN 978-963-08-5243-2

Bódi György (és mások): Változó civil világ Kézikönyv civil szervezetek számára, 2. bővített és átdolgozott kiad., Budapest: Wolters Kluwer Kft. 2014, ISBN 978 963 295 406 6

„Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. kiadványa: „Mesterségek Tere – Innovatív foglalkoztatási program Délnyugat-Magyarországon a munkahelyteremtés érdekében”

Gottgeisl Rita - Láng Noémi: Nonprofit szervezetek működése, számvitele és adózása 2015 Civil törvény a gyakorlatban, Budapest: Vezinfó Kiadós és Tanácsadó Kft., 2015 február, ISBN 978-615-5085-13-0, p. 58.

Kuti Éva: Hívjuk talán nonprofitnak... Nonprofit kutatások 7. Nonprofit Kutatócsoport. Budapest. 1998, ISBN 9638139 02 1

Lambertné Katona Mónika – Közösségi (EU) pénzügyek: A pályázatok típusai és a pályázati struktúra hazánkban [papír alapú dokumentum] 2014.12.02.

Mit kell tudni a civil szervezetek számviteléről? – A civil szervezet költségei, ráfordításai. In: HVG Számvitel és Adó 2016, 2015. július, Különszám

Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 1. előadás (papír alapú dokumentum) 2014.09.13.

Simonné Romsics Erika: Nonprofit számvitel 2. előadás (papír alapú dokumentum) 2014.10.04.

Pölöskei Pálné: Civiltörvény és a kedvezmények – Adózási, számviteli szabályok, Budapest, Noviring Kft., 2012.

Zalai élmények két keréken – Kerékpáros túraajánlatok, kiadja: Zalakarosi Turisztikai Egyesület, szerkesztette: Kovácsné Kocsi Zsuzsanna, 2014

Jogszabályok

1959. évi IV. törvény Az egyesület és a köztestület

4/2011. I. 28. Kormányrendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről

2007. évi CCCVII. törvény az általános forgalmi adóról

2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról

Internetes források

<http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/civil-szervezetek-beszamoloival-kapcsolatos-tudnivalok>, letöltve: 2015.11.16.

<http://eu.esza.hu/>, letöltve: 2015.11.28.

http://eupalyazatiportal.hu/tamop_programleiras/, letöltve: 2015.11.28.

https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qpg004.html, letöltve: 2015.10.26.

<http://www.mvh.gov.hu/>, letöltve: 2015.11.26.

http://www.segito-halo.hu/mestersegek_tere_projekt/oldal/203_, letöltve: 2015.10.13.

<http://www.nonprofit.hu/tudastar>, letöltve: 2015.10.26.

<http://www.terport.hu/videkfejlesztes/leader>, letöltve: 2015.11.18.

Belső papír alapú dokumentumok

„Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. 2011-2014. évi beszámolója

ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.: Elszámolható költségek általános útmutató 2007-2013 programozási időszak [papír alapú dokumentum]

ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.: Helyszíni ellenőrzési és szabálytalanság-kezelési útmutató 2009

ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.: Pénzügyi elszámolás részletes szabályai 2011. június 1.

Támogatási szerződés a TÁMOP-1.4.3-10/2F-2011-0011 azonosító számú projekthez és a szerződés mellékletei

Társasági Szerződés „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, 2015. augusztus 3., Nagykanizsa

Ábrák, táblázatok és képek jegyzéke

1. ábra: A nonprofit szervezetek megoszlása Magyarországon	6
2. ábra: A civil szervezetek forrasszerzésének módjai	15
3. ábra: A költségek, ráfordítások hierarchiája	17
4. ábra: A civil szervezetek által beadható beszámolók fajtái és azok részletezése	21
5. ábra: A civil szervezetek beszámoló-készítésének rendszere	23
6. ábra: A "Cseszt Regélő" Közhasznú Nonprofit Kft. profilja	35
7. ábra: A Mesterségek Tere pályázat célcsoportjainak alakulása.....	44
8. ábra: A "Cseszt Regélő" feladatra jutó elszámolható költségeinek megoszlása a Mesterségek Tere projektben.....	50
9. ábra: A tervezett és a tény költségek összevetése	60
10. ábra: Tervezett költségek tevékenységi körönként	62
11. ábra: Hitelesítési rendszer	74
13. ábra: Kedvezményezettrel szembeni kötelezettségek	75
1. táblázat: A Mesterségek Tere pályázatban részt vevő együttműködő tagok és feladataik	42
2. táblázat: A Mesterségek Tere projekt eredményei.....	45
3. táblázat: A Mesterségek Tere pályázat támogatásának megoszlása a partnerek között	49
4. táblázat: A "Cseszt Regélő" Közhasznú Nonprofit Kft. részére folyósított támogatások	57
5. táblázat: A projekt szakmai megvalósításához tervezett költségek	64
6. táblázat: A megvalósítás igénybevett szolgáltatásainak tervezett elszámolható költségei	65
7. táblázat: Gazdasági események 3 szakasza.....	77
1. kép: SZJA 1%	16
2. kép: PK-142-es nyomtatvány (részlet).....	18
3. kép: Bíróság logója	22
4. kép: LEADER logó	36
5. kép: Zala két keréken logó	36
6. kép: RÉL-ZALA logó	37
7. kép: MVH logó	37
8. kép: ESZA logó.....	39
9. kép: Mesterségek Tere logó	40
10. kép: Ráhangoló-motiváló tréning	44
11. kép: Elméleti oktatás	45
12. kép: Példa a záradék gyakorlati megvalósulására.....	68
13. kép: Munkaszám gyakorlati megvalósulása	70
14. kép: 1. számú melléklet rögzítése	71
15. kép: Munkaszám kiválasztása	71
17. kép: 1. számú melléklet kiegyenlítése a bankból.....	72

18. kép: Munkaszámos főkönyvi kivonat (részlet) 73
 19. kép: Főkönyvi karton (részlet) 73

Melléletek

1. melléklet: Bizonylat

SZÁMLA							
A számlakibocsátó neve, címe: HÁLÓZAT AZ INTEGRÁCIÓÉRT ALAPÍTVÁNY Közösségi adószám: 8792 Zalavég, Petőfi S. u. 32. Adóazonosító szám: 18965519-1-20				A vevő neve, címe: „CSESZT REGÉLŐ” NONPROFIT KFT RÉFŐ Centrum, Petőfi u. 2. Közösségi adószám: Adóazonosító szám: 20989006-2-20			
A fizetés módja: Átutalás		A teljesítés időpontja: 2013. 05. 14.		A számla kelte: 2013. 05. 20.		A fizetés határideje: 2013. 04. 10.	
A termék vagy szolgáltatás							
A termék (szolgáltatás), megnevezése, besorolási száma, egyéb jellemzői	Mennyiség	Mennyisége	Egységára (ÁFA nélkül)	Érték (ÁFA nélkül)	ÁFA kulcsa	Áthárított ÁFA összege	Ellenérték (ÁFA-val együtt)
PROFERTHEVEDŐKÉNT TRÉNING SZERVEZÉSE	db	1	500.000	500.000	11%	-	500.000
TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011 1. számú képzés							
számla szám: 75500258-10830808				TÁMOP-1.4.3-10/2-2F-2011-0011 támogatás elszámolására benyújtásra került			
ÖTSZÁZ ÉZRE FORINT				Dátum: 2013. MÁJ. 22.			
				Aláírás: [Signature]			
				x. Projekt megvalósításához igénybe vett szolgáltatások 525. Menedzsmentbonyolítás			
A számlában szereplő ÁFA részletezése		11%	%	HÁLÓZAT AZ INTEGRÁCIÓÉRT ALAPÍTVÁNY 8792 Zalavég, Petőfi S. u. 32. Aláírás: [Signature]			
A számlaérték ÁFA nélkül		500.000		Összesen		500.000,-	
Az ÁFA összege		-				-	
1 A számla végösszege		500.000				500.000	

B. 13-374/F – Fekvő számlatömb, 50x3 lapos, új tételes – Állami Nyomda Nyrt. © 431-1332 – Internet: www.allaminyomda.hu www.netprint.hu

SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Huszics Nikolett büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2015. december 9.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

(benyújtandó két példányban)

A TÁMOP pályázatok számviteli elszámolásának sajátosságai a „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. gyakorlati példáján keresztül

szakdolgozat címe

Huszics Nikolett
nappali tagozat / Pénzügy és számvitel szak / Számvitel szakirány

Hallgató neve
tagozat/csoport/szak/szakirány

A civil szervezetek nemzetgazdaságban betöltött szerepe jelentős mértékben növekedett az elmúlt évtizedekben. Mind társadalmilag, mind gazdaságilag meghatározó jelenlétük a mindennapi életben. Céljuk általánosságban az emberi közösségek fejlődésének előmozdítása, ez azonban felgyorsuló világunkban egyre nehezebbnek bizonyul, a tervek, elképzelések a pénzügyi háttér hiánya miatt gyakran falakba ütköznek. A likviditási problémák kiküszöbölésére nyújtanak segítséget többek között a pályázatok útján megszerezhető támogatások. Az Európai Unióhoz való csatlakozás újabb kapukat nyitott meg a civil szervezetek előtt megoldást kínálva a finanszírozási nehézségekre. Szakdolgozatomban egy ilyen kaput mutatok be, mely a Társadalmi Megújulás Operatív Program (röviden: TÁMOP).

Szakmai gyakorlatomat a Könyvtet Gazdasági Tanácsadó Kft.-nél töltöttem, mely során beleláthattam a „Cseszt Regélő” Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. könyvelésébe, és ezzel egy időben pályázatainak elszámolásába. A szervezet lehetőséget biztosított arra, hogy betekinthessek a „színpalok mögé”, megismerjem a pályázatok jelentőségét a szervezetek életében, különösen a TÁMOP pályázatok tekintetében.

Szakdolgozatom célja tehát a pályázatok – különösen a TÁMOP keretében megvalósított pályázatok – számviteli elszámolásának sajátosságait bemutatni. A

dolgozatom fókuszában a „Cseszt Regélő” Közhasznú Nonprofit Kft. által kivitelezett Mesterségek Tere nevű projekt állt, mely gyakorlati példa remek eszközül szolgált elmélet igazolására.

Dolgozatom első részében (2. fejezet) a civil szervezeteket mutattam be általánosságban. Többek között foglalkoztam szektor meghatározásával, bemutattam a lehetséges szervezeti formákat, foglalkoztam a közhasznú jogállással, a civil szervezetek működésével, gazdálkodásával, a vonatkozó számviteli szabályokkal, végül a szektorra vonatkozó adózási sajátosságokat írtam le. Magyarországon az elmúlt években rendkívül gyakran változtak a nonprofit szektorral kapcsolatos törvényi előírások, így a fejezetben nagy hangsúlyt fektettem ezen változások, eltérések szemléltetésére is.

A következő fejezet (3. fejezet) a pályázatok elméleti sajátosságait foglalja magában, kitérve a pályázatok forrásaira, a támogatások csoportosítására.

A negyedik részben (4. fejezet) már színre lép szakdolgozatom alanya, a „Cseszt Regélő” Nonprofit Kft., akinek főbb jellemzői, életútja, profilja, céljai kerülnek leírásra. Természetesen a bemutatás középpontjában a pályázati tevékenység áll. A szervezet számára nagy jelentősége van a közhasznúságnak, így ebben a fejezetben erre külön kitérek.

A „Cseszt Regélő” által megvalósított Mesterségek Tere fantázianevű TÁMOP pályázat az 5. fejezetben kerül leírásra. Ez a dolgozatom legnagyobb hangvételű fejezete, hiszen a TÁMOP pályázati felhívás, a támogatással kapcsolatos előírások, kötelezettségek, és a könyvviteli nyilvántartásának sajátosságai is itt kerülnek bemutatásra.

Dolgozatom megírása során összességében azt állapítottam meg, hogy rendkívül meghatározóak a pályázati támogatások a civil szervezetek életében, hiszen nélkülük a tervek leginkább csak álmok maradnak.

A Mesterségek Tere projekt mind szakmailag, mind pénzügyileg sikeresen zárult, melyben nem csak a „Cseszt Regélőnek” volt komoly szerepe, hanem a könyvviteli nyilvántartásokat végző Könyvtet Kft.-nek is. A pályázatok ugyanis nagyon összetett és szigorú előírásokat támasztanak a pályázók elé, melyeknek való megfelelés csak szabályszerű könyveléssel, az egyedi nyilvántartás megvalósításával, a kötelezettségeknek való folytonos elégtétellel lehetséges, mely nem csak a pályázónak, de a könyvelést végző vállalkozónak is komoly felkészülést és nagymértékű többletmunkát jelent.